

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi vuoden 2022 tuloveroasteikosta, tuloverolain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta sekä eräiden muiden verolakien muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki vuoden 2022 tuloveroasteikosta. Ehdotettu laki sisältää valtionverotuksessa sovellettavan progressiivisen ansiotulon tuloveroasteikon. Asteikon tulo-rajot korotettaisiin noin 3,0 prosentilla.

Tuloverolakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että työtulovähennyksen enimmäismäärää sekä kertymä- ja poistumaprosentteja samoin kuin kunnallisverotuksen perusvähennyksen enimmäismäärää korotettaisiin.

Kotitalousvähennystä ehdotetaan korotettavaksi öljylämmityksestä luopumisen osalta siten, että enimmäismäärää korotettaisiin 2 250 eurosta 3 500 euroon ja vähennettävää prosenttiosuutta kustannuksista korotettaisiin työkorvausten osalta 40 prosentista 60 prosenttiin ja palkkojen osalta 15 prosentista 30 prosenttiin. Muutos olisi väliaikainen ja se olisi voimassa vuosina 2022–2027. Lisäksi ehdotetaan, että vastaava korotus koskisi kotitalous-, hoiva- tai hoitotyön perusteella myönnettävää kotitalousvähennystä vuosina 2022 ja 2023.

Työsuhdeauton verotusarvoa ehdotetaan alennettavaksi 85 eurolla kuukaudessa niiden autojen kohdalla, joiden autoverolain 10 §:n 1 momentissa tarkoitettu hiilidioksidipäästö on vähintään 1 ja enintään 100 grammaa kilometriä kohden. Kyse olisi määräaikaisesta verotuesta vuosille 2022–2025.

Tulonhankkimiskäytössä olevan yhteisetuuden osuuden hankintaan kohdistuvan velan korot säädettäisiin vähennyskelpoisiksi korkomenoiksi.

Metsävähennystä ehdotetaan muutettavaksi siten, että jatkossa yhteismetsillä olisi metsävähennysoikeus verovuonna 2022 tai sen jälkeen hankittujen metsien perusteella vain, jos sen osakunnan osuuksista verovuoden päättyessä vähintään puolet on luonnollisten henkilöiden tai kuolinpesien omistuksessa.

Ulkomailta tulevan palkansaajan lähdeverosta annettua lakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että palkkatulon lähdeveron suuruus olisi 14,5 prosenttia, mikäli palkkatulosta olisi suoritettava kunnallisveroa Ahvenanmaan maakuntaan kuuluvalla kunnalla.

Harmaan talouden selvitysyksiköstä annettuun lakiin ehdotetaan tehtäväksi tarkennus hankintalakiin jo tehdyn muutoksen seurauksena.

Esitys liittyy valtion vuoden 2022 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

Lait ovat tarkoitettut tulemaan voimaan vuoden 2022 alusta. Kotitalousvähennystä koskeva säännös olisi voimassa vuoden 2027 loppuun ja työsuhdeautojen verotusarvon alentamista koskeva säännös olisi voimassa vuoden 2025 loppuun.

HE 142/2021 vp

Lakeja sovellettaisiin ensimmäisen kerran vuodelta 2022 toimitettavassa verotuksessa. Ulkomailla tulevan palkansaajan lähdeverosta annetun lain 7 §:ää sovellettaisiin kuitenkin verovelvollisen hakemuksesta vuosina 2020 ja 2021 maksettuun palkkatuloon.

SISÄLLYS

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ.....	1
PERUSTELUT	5
1 Asian tausta ja valmistelu	5
2 Nykytila ja sen arviointi.....	5
2.1 Ansiotulojen veroperusteet.....	5
2.1.1 Ansiotulojen veroasteikko.....	5
2.1.2 Kunnallisverotuksen perusvähennys	6
2.1.3 Työtulovähennys	6
2.2 Kotitalousvähennys.....	6
2.3 Autoetu.....	7
2.4 Yhteisetuuden hankintaan kohdistuvan velan korko.....	9
2.5 Metsävähennys.....	9
2.6 Ulkomailta tulevan palkansaajan lähdeverosta annetun lain muutos.....	10
2.7 Velvoitteidenhoitoselvitykset julkisista hankinnoista	11
3 Tavoitteet.....	12
4 Ehdotukset ja niiden vaikutukset	13
4.1 Keskeiset ehdotukset.....	13
4.1.1 Ansiotulojen veroperusteet.....	13
4.1.2 Kotitalousvähennys	13
4.1.3 Autoetu.....	14
4.1.4 Yhteisetuuden hankintaan kohdistuvan velan korko.....	15
4.1.5 Metsävähennys.....	15
4.1.6 Ulkomailta tulevan palkansaajan lähdeverosta annetun lain muutos.....	15
4.1.7 Velvoitteidenhoitoselvitykset julkisista hankinnoista.....	16
4.2 Pääasialliset vaikutukset.....	16
4.2.1 Taloudelliset vaikutukset	16
4.2.1.1 Ansiotulojen verotus	17
4.2.1.2 Kotitalousvähennys.....	18
4.2.1.3 Työsuhdeautojen verotusarvon alentaminen.....	19
4.2.1.4 Yhteisetuuden hankintaan kohdistuvan velan korko.....	20
4.2.1.5 Metsävähennys.....	20
4.2.1.6 Ulkomailta tulevan palkansaajan lähdeverosta annetun lain muutos.....	21
4.2.2 Verotuottomuutoksen kompensatio.....	21
4.2.3 Hallinnolliset vaikutukset.....	21
4.2.4 Tulonjakovaikutukset.....	21
4.2.5 Työllisyysvaikutukset	22
4.2.6 Sukupuolivaikutukset.....	23
5 Muut toteuttamisvaihtoehdot.....	23
5.1 Vaihtoehdot ja niiden vaikutukset.....	23
5.2 Ulkomaiden lainsäädäntö ja muut ulkomailla käytetyt keinot	24
6 Lausuntopalaute.....	26
7 Säännöskohtaiset perustelut.....	27
7.1 Vuoden 2022 tuloveroasteikkolaki	27
7.2 Tuloverolaki.....	28

HE 142/2021 vp

7.3 Laki ulkomailta tulevan palkansaajan lähdeverosta.....	32
7.4 Laki Harmaan talouden selvitysyksiköstä.....	32
8 Voimaantulo	32
9 Suhde muihin esityksiin.....	32
10 Suhde perustuslakiin ja säätämisyjärjestys	32
LAKIEHDOTUKSET	34
1. Laki vuoden 2022 tuloveroasteikosta.....	34
2. Laki tuloverolain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta.....	35
3. Laki ulkomailta tulevan palkansaajan lähdeverosta annetun lain 7 §:n muuttamisesta.....	38
4. Laki Harmaan talouden selvitysyksiköstä annetun lain 6 §:n muuttamisesta	39
LIITE	40
RINNAKKAISTEKSTIT	40
2. Laki tuloverolain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta.....	40
3. Laki ulkomailta tulevan palkansaajan lähdeverosta annetun lain 7 §:n muuttamisesta.....	45
4. Laki Harmaan talouden selvitysyksiköstä annetun lain 6 §:n muuttamisesta	46

PERUSTELUT

1 Asian tausta ja valmistelu

Tuloverolain (1535/1992) 124 §:n 5 momentin mukaan kultakin vuodelta toimitettavassa ansiotulon verotuksessa sovellettavasta veroasteikosta säädetään erikseen. Hallitusohjelman mukaan ansiotuloverotukseen tehdään ansiotason nousua ja inflaatiota vastaava tarkistus vuosittain.

Ehdotetut muutokset perustuvat pääministeri Sanna Marinin hallituksen hallitusohjelmaan sekä hallituksen kevään 2021 kehysriihessä ja syksyn 2021 budjettiriihessä tekemiin linjauksiin.

Hallitusohjelman mukaan öljylämmitteisiä kiinteistöjä kannustetaan siirtymään muihin lämmitysmuotoihin 2020-luvun aikana erillisellä toimenpideohjelmalla. Hallitus linjasi kevään 2021 kehysriihessä, että fossiiliseen energiaan perustuvien lämmitysjärjestelmien korvaamista tuetaan myös veroratkaisuilla. Hallitus linjasi, että lämmitystapamuutoksia tuetaan öljylämmityksestä luopumisen osalta korottamalla kotitalousvähennyksen enimmäismäärää 2 250 eurosta 3 500 euroon ja korvausprosenttia 40:stä 60:een. Muutos on väliaikainen ja se on voimassa vuosina 2022–2027.

Lisäksi hallitus linjasi kevään 2021 kehysriihessä, että kotitalousvähennyksen työllisyysvaikutusten arvioimiseksi budjettiriihen 2021 yhteydessä linjataan kaksivuotisesta kokeilusta, jossa kotitalousvähennyksen kotitaloustyön sekä hoiva- ja hoitotyön enimmäismäärää korotetaan merkittävästi, esimerkiksi 2 250 eurosta 3 500 euroon ja korvausprosenttia 40:stä 60:een, ottaen huomioon vaikutus julkisen talouden tasapainoon.

Vuoden 2021 alusta tuli voimaan säännös, jonka mukaan ajonaikana nollapäätöiseksi katsottavien autojen autoedun verotusarvoa alennetaan 170 eurolla kuukaudessa vuosina 2021–2025. Käytännössä tuki koskee täyssähköautoja. Hallitus linjasi kevään 2021 kehysriihessä, että myös vähäpäästöisten työsuhteautojen verotusarvoa alennetaan 85 eurolla kuukaudessa vuosille 2022–2025.

Hallitus linjasi vuoden 2021 kehysriihessä, että metsärahojen mahdollisuutta hyödyntää metsävähennystä rajoitetaan vuoden 2022 alusta alkaen.

Esitys on valmisteltu valtiovarainministeriössä. Esitys on käsitelty kuntatalouden ja –hallinnon neuvottelukunnassa. Hallituksen esityksen tausta-aineisto on saatavilla osoitteessa valtioneuvosto.fi/hankkeet/tunnuksella/VM006:00/2021.

2 Nykytila ja sen arviointi

2.1 Ansiotulojen veroperusteet

2.1.1 Ansiotulojen veroasteikko

Tuloverolain 124 §:n 5 momentin mukaan kultakin vuodelta toimitettavassa ansiotulon verotuksessa sovellettavasta veroasteikosta säädetään erikseen. Eriytetyssä tuloverojärjestelmässä progressiivinen tuloveroasteikko koskee luonnollisten henkilöiden ja kuolinpesien saamaa ansiotuloa. Veronalaista ansiotuloa on muun ohessa työsuhteen perusteella saatu palkka ja siihen rinnastuva tulo, eläke sekä tällaisen tulon sijaan saatu etuus tai korvaus. Vuoden 2021 progressiivista ansiotulon tuloveroasteikkoa lievennettiin korottamalla asteikon tuloarvoja 2,5 prosen-

HE 142/2021 vp

tilla vuoteen 2020 verrattuna. Niin sanotun solidaarisuusveron alaraja säilyi nykyisellään. Rajaan tehtiin vastaava indeksitarkistus kuin muihinkin tuloluokkiin, minkä johdosta vuoden 2021 tuloveroasteikon ylimmän tuloluokan euromääräinen alaraja on 80 500 euroa.

2.1.2 Kunnallisverotuksen perusvähennys

Kunnallisverotuksen perusvähennyksestä säädetään tuloverolain 106 §:ssä. Säännöksen mukaan verovelvollisen luonnollisen henkilön tulosta vähennetään 3 630 euroa, jos hänen puhdas ansiotulonsa ei muiden vähennysten tekemisen jälkeen ole mainittua määrää suurempi. Jos puhtaan ansiotulon määrä muiden vähennysten jälkeen ylittää täyden perusvähennyksen määrän, vähennystä pienennetään 18 prosentilla yli menevän tulon määrästä.

Koska perusvähennys myönnetään muiden tulosta tehtävien vähennysten tekemisen jälkeen, vähennys kohdistuu päivärahatulon-, palkkatulon- ja eläketulonsaajalla eri tulotasoille mainituista tuloista tehtävien erilaisten vähennysten vuoksi. Perusvähennys tulee täysimääräisenä myönnettäväksi päivärahatuloa saavalla 3 630 euron vuosituloilla, palkkatuloa saavalla noin 7 600 euron ja eläketuloa saavalla noin 11 800 euron vuosituloilla. Perusvähennyksen vaikutus ulottuu päivärahatulonsaajalla noin 23 600 euron vuosituloille, palkkatulonsaajalla noin 30 400 euron ja eläketulonsaajalla noin 25 000 euron vuosituloille.

2.1.3 Työtulovähennys

Työtulovähennyksestä säädetään tuloverolain 125 §:ssä. Työtulovähennys tehdään ensisijaisesti ansiotulosta valtiolle suoritettavasta tuloverosta. Siltä osin kuin ansiotulosta valtiolle suoritettava tulovero ei riitä vähennyksen tekemiseen vähennys tehdään kunnallisverosta, sairausvakuutuksen sairaanhoitomaksusta ja kirkollisverosta näiden verojen suhteessa. Vähennys laskeetaan verovelvollisen veronalaisten palkkatulojen, muusta toiselle suoritetusta työstä, tehtävästä tai palveluksesta saatujen ansiotulojen, ansiotulona pidettävien käyttökorvausten, ansiotulona verotettavan osingon, jaettavan yritystulon ansiotulo-osuuden sekä yhtymän osakkaan elinkeinotoiminnan tai maatalouden ansiotulo-osuuden perusteella. Koska työtulovähennys kohdistuu palkkatuloon ja muuhun aktiivituloon, vähennyksen kasvattaminen keventää työn verotusta.

Työtulovähennys on 12,7 prosenttia vähennykseen oikeuttavien tulojen 2 500 euroa ylittävältä osalta. Vähennyksen enimmäismäärä on kuitenkin 1 840 euroa. Vähennyksen määrä pienenee 1,89 prosentilla puhtaan ansiotulon 33 000 euroa ylittävältä osalta. Vähennys tehdään ennen muita tuloverosta tehtäviä vähennyksiä. Kun puhdas ansiotulo ylittää noin 131 000 euroa, työtulovähennystä ei enää myönnetä.

2.2 Kotitalousvähennys

Kotitalousvähennys on verotuki, jonka keskeisin tavoite on ollut työllisyyden parantaminen yhteiskunnan myöntämän tuen avulla. Tarkoitus on kannustaa kotitalouksia teettämään ulkopuolisella sellaisia töitä, jotka ne ovat aikaisemmin tehneet itse. Lisäksi tarkoituksena on vähentää pimeän työvoiman käyttöä.

Verovelvollinen saa vähentää tuloverolain 127 a §:n perusteella kotitalousvähennyksenä verosta osan käyttämässään asunnossa tai vapaa-ajan asunnossa tehdystä työstä maksamistaan määristä. Kotitalousvähennys myönnetään myös työstä, joka on tehty verovelvollisen, hänen puolisonsa tai edesmenneen puolisonsa vanhempien, ottovanhempien, kasvattivanhempien tai näiden suoraan ylenevässä polvessa olevien sukulaisten tai edellä mainittujen henkilöiden puolisoitten käyttämässä asunnossa tai vapaa-ajanasunnossa. Vähennykseen oikeuttaa tavanomainen kotita-

HE 142/2021 vp

lous-, hoiva- tai hoitotyö sekä asunnon tai vapaa-ajan asunnon kunnossapito- tai perusparannustyö. Vähennys on enintään 2 250 euroa vuodessa ja se myönnetään vain siltä osin kuin 127 b §:ssä tarkoitettu vähennettävä osa kustannuksista ylittää 100 euroa.

Verovelvollinen saa vähentää työnantajan sairausvakuutusmaksun, pakollisen työeläkemaksun, tapaturmavakuutusmaksun, työttömyysvakuutusmaksun ja ryhmähenkivakuutusmaksun sekä lisäksi 15 prosenttia maksamastaan palkasta. Kotitalousvähennykseen oikeuttavasta työstä ennakoperintälain (1118/1996) 25 §:ssä tarkoitettulle ennakoperintärekisteriin merkitylle tuloveronalaista toimintaa harjoittavalle maksetusta työkorvauksesta verovelvollinen saa vähentää 40 prosenttia.

Kotitalousvähennys on verosta tehtävä vähennys ja se vähennetään ensisijaisesti valtion tuloverosta. Vähennys tehdään ansiotuloista ja pääomatuloista suoritettavista veroista verojen määrien suhteessa. Ansiotuloista menevästä verosta vähennys tehdään muiden vähennysten jälkeen ennen alijäämähyvitystä. Siltä osin kuin vähennys ylittää valtion tuloveron määrän, se tehdään kunnallisverosta, sairausvakuutuksen sairaanhoitomaksusta ja kirkollisverosta näiden verojen suhteessa.

Vuonna 2019 kotitalousvähennys myönnettiin noin 459 000 verovelvolliselle ja vähennysten yhteismäärä oli noin 476 miljoonaa euroa.

2.3 Autoetu

Työnantajalta saatu luontoisetu on veronalaista palkkaa, ja se arvostetaan käypään arvoon. Tuloverolain mukaan Verohallinto määrää vuosittain luontoisetujen käypien arvojen laskentaperusteet. Tämän nojalla Verohallinto antaa vuosittain päätöksen luontoisetujen laskentaperusteista. Yksi luontoiseduista on autoetu. Autoetua on työnantajan henkilö- tai pakettiauton käyttö palkansaajan tai hänen perheensä yksityisajoihin. Autoetu voi olla joko vapaa autoetu tai käyttöetu. Jos työnantaja suorittaa autosta johtuvat kustannukset, kyseessä on vapaa autoetu. Käyttöetu taas on kyseessä, jos palkansaaja suorittaa itse ainakin auton käyttövoimakulut. Autoedun määrä perustuu vakiintuneesti Verohallinnon luontoisetupäätöksellä vahvistettuun arvoon. Palkansaajan auton kustannuksista työnantajalle suorittama korvaus vähennetään vapaan autoedun tai auton käyttöedun raha-arvosta.

Autoedun verotusarvo muodostuu Verohallinnon vahvistamalla tavalla kaavamaisesti auton perusarvosta sekä käyttökustannuksista. Perusarvolla tarkoitetaan auton uushankintahinnasta laskettua prosenttiosuutta. Uushankintahinta on automallin yleinen suositushinta vähennettynä 3 400 eurolla.

Autoedun arvo vahvistetaan auton rekisteriotteeseen merkityn käyttöönottovuoden perusteella eri ikäryhmissä seuraavasti:

HE 142/2021 vp

Autoedun kuukausikohtaisen arvon määräytyminen eri ikäryhmissä	Ikäryhmä A	Ikäryhmä B	Ikäryhmä C
	2019–2021 käyttöön otetut autot	2016–2018 käyttöön otetut autot	ennen vuotta 2016 käyttöön otetut autot
Vapaa autoetu	1,4 % auton uushankintahinnasta lisätynä 270 eurolla tai 18 sentillä kilometriltä.	1,2 % auton uushankintahinnasta lisätynä 285 eurolla tai 19 sentillä kilometriltä.	0,9 % auton uushankintahinnasta lisätynä 300 eurolla tai 20 sentillä kilometriltä.
Käyttöetu	1,4 % auton uushankintahinnasta lisätynä 105 eurolla tai 7 sentillä kilometriltä.	1,2 % auton uushankintahinnasta lisätynä 120 eurolla tai 8 sentillä kilometriltä.	0,9 % auton uushankintahinnasta lisätynä 135 eurolla tai 9 sentillä kilometriltä.

Kilometrikohtaisen arvon käyttäminen edellyttää ajopäiväkirjaa tai muuta luotettavaa selvitystä ajetuista kilometrimääristä. Verotusta toimitettaessa autoedun arvoa voidaan korottaa, jos on ilmeistä, että autolla vuoden aikana ajettujen yksityisajojen määrä ylittää 18 000 kilometriä. Yksityisajoihin luetaan myös auton käyttäminen asunnon ja työpaikan välisiin matkoihin. Jos luontoisetuautolla ajettujen työajojen määrä on kalenterivuoden aikana yli 30 000 kilometriä tai palkansaaja joutuu vaihtamaan työsuhteautoa usein, edun perusarvosta vähennetään 20 prosenttia.

Vapaassa autoedussa perusarvoon lisättävästä käyttökustannusten osuudesta vähennetään 0,08 euroa kilometriltä tai 120 euroa kuukaudessa, jos auton ainoa mahdollinen käyttövoima on sähkö. Tämä tarkoittaa sitä, että täyssähköautojen alhaisemmat käyttökustannukset huomioidaan autoedun käyvän arvon laskennassa.

Lisäksi autoon hankitut lisävarusteet vaikuttavat autoedun arvoon. Lisävarusteet tavanomaisia talvirenkaita lukuun ottamatta otetaan huomioon autoedun arvoa määrättäessä. Lisävarusteiden arvo lisätään auton uushankintahintaan siltä osin kuin niiden yhteisarvo ylittää 850 euroa. Jos työnantajan lisävarusteista saama alennus ylittää tavanomaisen käteisalennuksen, lisävarusteiden arvona käytetään niiden yleistä suositushintaa.

Vuosina 2021–2025 ajonaikana nollapäätöisten autojen autoedun verotusarvoa alennetaan 170 eurolla kuukaudessa. Kyse on määräaikaisesta verotuesta, jonka tavoitteena on lisätä ajonaikana nollapäätöiseksi katsottavien autojen osuutta työsuhteautokannassa.

Vuonna 2019 autoedun saajia oli yhteensä noin 75 200 ja edun myöntäneitä työnantajia oli noin 24 500. Vapaa autoetu on vaihtoehtoista yleisempi, sillä vuonna 2019 vapaan autoedun saajia oli noin 56 300, kun taas käyttöedun saajia oli noin 20 700. Vuodessa saadun vapaan autoedun keskiarvo oli noin 9 000 euroa. Vapaan autoedun myöntäneiden työnantajien lukumäärä on kasvanut vähäisesti vuosien 2015 ja 2019 välillä, mutta edunsaajien lukumäärä on pysynyt lähes samana samoin kuin edun keskiarvo. Vuodessa saadun käyttöedun keskiarvo oli noin 5 600 euroa vuodessa. Myös käyttöedun myöntäneiden työnantajien lukumäärä on kasvanut vähäisesti vuosien 2015 ja 2019 välillä, mutta edunsaajien lukumäärä on toisaalta vähentynyt. Käyttöedun keskiarvo on pysynyt lähes samana.

Vuonna 2019 työsuhdeautoista ikäryhmän A, eli alle kolme vuotta vanhojen autojen, osuus oli 65 prosenttia, ikäryhmän B, eli vähintään kolme mutta alle viisi vuotta vanhojen autojen, osuus oli 27 prosenttia ja ikäryhmän C, eli vähintään viisi vuotta vanhojen autojen, osuus oli 8 prosenttia.

Käyttöetuautojen keskihinnan arvioidaan olevan noin 29 000 euroa ja vapaan autoedun autojen noin 39 000 euroa. Vapaan autoedun piirissä olevat autot ovat hieman kaikkien Suomessa myytyjen autojen keskihintaa kalliimpia ja käyttöetuautot edullisempia. Työsuhdeautojen osuuden uusien henkilöautojen ensirekisteröinneistä arvioidaan olevan noin 20 prosenttia. Jos verrataan vuonna 2019 käyttöönotettuja työsuhdeautoja kaikkiin vuonna 2019 ensirekisteröityihin henkilöautoihin, työsuhdeautot olivat yleisemmin dieselnäytteitä. Lisäksi ladattavien hybridien osuus oli keskimääräistä suurempi. Suomen liikennekäytössä olevasta henkilöautokannasta vähän alle kolme prosenttia on työsuhdeautoja.

2.4 Yhteisetuuden hankintaan kohdistuvan velan korko

Yhteisetuus on tuloverotuksessa käytetty nimitys tietyille itsenäisille yhteenliittymille, jotka hallinnoivat yhteisiä alueita tai muita kiinteistön käyttöön liittyviä oikeuksia. Yhteisuuksia ovat tuloverolain 5 §:n mukaan yhteismetsä, tiekunta, kalastuskunta, jakokunta ja muu näihin verrattava yhteenliittymä. Tuloverolain 5 §:n tarkoittamana muuna yhteenliittymänä voidaan pitää esimerkiksi yhteisaluelain mukaista osakaskuntaa ja vesilaissa tarkoitettua ojitusyhteisöä.

Tuloverolain 18 §:n 1 momentin mukaan yhteisetuutta verotetaan erillisenä verovelvollisena. Pykälän 2 momentin mukaan yhteisetuuden osakkaan veronalaisena tulona ei pidetä hänen saamaansa osuutta yhteisetuuden tulosta. Yhteisetuuden jakama ylijäämä on siten osakkaalle verovapaata tuloa. Yhteisetuuden tappioita ei myöskään jaeta osakkaille, vaan ne vähennetään yhteisetuuden tulosta. Yhteisetuuden tuloveroprosentti on tuloverolain 124 §:n 2 momentin mukaan 26,5 prosenttia.

Koska yhteisetuuden saamat tulot ovat sille veronalaista tuloa, yhteisetuudella on myös oikeus vähentää tulon hankkimisesta ja säilyttämisestä johtuneet menot. Tuloverolain 31 §:n 4 momentin yleisäännöksen mukaan verovapaan tulon hankkimisesta johtuneet menot eivät ole vähennyskelpoisia, joten yhteisetuuden osakkaalla ei ole oikeutta vähentää tulonhankkimisesta ja säilyttämisestä johtuneita menoja.

Korkomenojen vähennyskelpoisuudesta säädetään tuloverolain 58 §:ssä. Pykälän 1 momentin mukaan verovelvollisella on oikeus vähentää pääomatuloistaan tulonhankkimisvelkansa korko, jos velka kohdistuu veronalaisen tulon hankintaan. Koska yhteisetuuden jakama ylijäämä on osakkaalle verovapaata tuloa, yhteisetuuden hankintaan kohdistuvan velan korko ei tällä hetkellä ole osakkaalle vähennyskelpoista korkomenoa.

2.5 Metsävähennys

Tuloverolain 55 §:n mukaan luonnollisella henkilöllä, kuolinpesällä ja näiden muodostamalla verotusyhtymällä sekä yhteisetuudella on oikeus tehdä metsävähennys maatilana pidettävältä kiinteistöltä saamastaan metsätalouden pääomatulosta ennen tuloverolain 56 §:ssä tarkoitettujen vähennysten tekemistä.

Metsävähennyksen määrä on enintään 60 prosenttia verovelvollisen metsävähennykseen oikeuttavasta metsästä verovuonna saaman veronalaisen metsätalouden pääomatulon määrästä. Verovelvollisen verovuonna ja aikaisempina verovuosina tekemien metsävähennysten yhteismäärä

vähennettynä määrällä, joka tuloverolain 46 §:n 8 momentin nojalla on lisätty metsän veronalaiseen luovutusvoittoon, ei saa ylittää 60 prosenttia verovelvollisen verovuoden lopussa omistamien metsävähennyksen oikeuttavien metsien yhteenlaskettujen hankintamenojen määrästä.

Metsän hankintamenona pidetään metsän osuutta kiinteistön hankintamenosta. Jos kiinteistön omistusoikeus siirtyy edelleen vastikkeettomalla saannolla, verovelvollisella on sama oikeus metsävähennyksen tekemiseen kuin edellisellä omistajalla olisi ollut. Jos vastikkeettomalla saannolla siirtyy osa luovuttajan omistamista kiinteistöistä, siirtyvän metsävähennysoikeuden määrä vastaa saannon kohteena olevan metsän hankintameno suhteellista osuutta luovuttajan metsävähennyksen perusteena olevien hankintamenojen kokonaismäärästä.

Metsävähennys tehdään verovelvollisen vaatimuksesta, ja hänen tulee sitä vaatiessaan esittää selvitys sen edellytyksistä. Verovuonna tehtävän metsävähennyksen on oltava vähintään 1 500 euroa.

Yhteismetsä on yhteismetsälain (109/2003) mukaan kiinteistöille yhteisesti kuuluva alue, joka on tarkoitettu käytettäväksi kestävä metsätalouden harjoittamiseen osakkaidensa hyväksi. Yhteismetsän osakkaita ovat niiden kiinteistöjen omistajat, joiden kiinteistöihin kuuluu yhteismetsäosuus. Yhteismetsän osakkaaksi voi tulla myös hankkimalla yhteismetsäosuuden. Osakkaat muodostavat yhteismetsän osakaskunnan.

Metsävähennys on tarkoitettu lähinnä luonnollisten henkilöiden verotuksessa tehtäväksi vähennykseksi. Esimerkiksi osakeyhtiöt, osuuskunnat, avoimet yhtiöt tai kommandiittiyhtiöt eivät voi tehdä metsävähennystä. Yhteismetsällä, jota tuloverolain 5 §:n nojalla pidetään yhteisetuutena, on oikeus metsävähennykseen riippumatta siitä, ovatko sen osakkaat luonnollisia henkilöitä tai oikeushenkilöitä. Siten esimerkiksi yhteismetsällä, jonka kaikki yhteismetsäosuudet omistaa yksi tuloverolain 20 a §:ssä tarkoitettu sijoitusrahasto, on oikeus metsävähennykseen.

Yhteismetsän tarkoituksena on ehkäistä metsien haitallista pirstoutumista, ja edistää kestävä metsätalouden harjoittamista yhteismetsän alueella. Tyypillisesti tällainen pirstoutuminen tapahtuu esimerkiksi perinnönjakojen kautta, kun perittävien metsäloita jaetaan perillisten kesken. Tätä taustaa vasten yhteismetsän muodostamisella vain yhtä hyvin suurta metsänomistajaa varten tavoitellaan ilmeisesti lähinnä metsävähennysoikeuteen liittyvää veroetua metsänhoidollisen tehokkuuden sijaan.

2.6 Ulkomailta tulevan palkansaajan lähdeverosta annetun lain muutos

Vuoden 1996 alusta voimassa olleen ulkomailta tulevan palkansaajan lähdeverosta annetun lain (1551/1995), jäljempänä *avainhenkilölaki*, mukaan ulkomailta tulevat henkilöt, joilla on erityisasiantuntemusta taikka jotka toimivat opettajina suomalaisessa ylemmässä oppilaitoksessa, esimerkiksi yliopistossa, tai harjoittavat tieteellistä tutkimusta yleiseksi eduksi, voivat Suomesta saadun palkkatulonsa verotuksessa tietyin edellytyksin valita tavallisen tuloverotuksen asemesta palkkatulon lähdeverotuksen enintään 48 kuukauden ajaksi. Lähdeveron piiriin tulevat avainhenkilöt maksavat lähdeveroa kunnallisveron, valtion ansiotuloveron sekä vakuutetun sairausvakuutusmaksun sijasta.

Laki säädettiin aluksi määräaikaiseksi. Vuoden 2020 alusta laki säädettiin lailla 1558/2019 vakinaiseksi. Samalla lailla avainhenkilölain 3 §:ssä säädettyä palkkatulosta perittävän lähdeveron määrää alennettiin 35 prosentista 32 prosenttiin.

Lain 7 §:ssä säädetään lain soveltamisesta Ahvenanmaan maakunnassa. Lainkohdan mukaan, jos ulkomailta tulevan palkansaajan palkkatulosta on suoritettava kunnallisveroa Ahvenanmaan

maakuntaan kuuluvalle kunnalle, palkkatulon lähdeveron suuruus on 17,5 prosenttia. Jos tämän pykälän soveltamisen edellytykset ovat olemassa, on tästä tehtävä merkintä palkansaajan verokorttiin.

Vuonna 2020 keskimääräinen kunnallisveroprosentti Ahvenanmaan maakunnassa oli 17,44 prosenttia. Lain tarkoittaman avainhenkilön veroprosentiksi muodostuisi siten keskimääräinen kunnallisveroprosentti sekä Ahvenanmaan maakunnalle kunnallisverovelvollisen avainhenkilön palkkatulosta pidätettävän lähdeveron yhteismäärä yhteensä 34,94 prosenttia. Muut avainhenkilöt kuin ne, joiden on maksettava kunnallisveroa Ahvenanmaan maakuntaan kuuluvalle kunnalle, maksavat palkastaan 32 prosentin suuruisen lähdeveron. Määrä on 2,94 prosenttiyksikköä pienempi kuin Ahvenanmaan kunnalle kunnallisveroa suorittavien avainhenkilöiden saamaan palkkatuloon keskimääräisesti sovellettava veroprosentti.

2.7 Velvoitteidenhoitoselvitykset julkisista hankinnoista

Harmaan talouden selvitysyksiköstä (jäljempänä selvitysyksikkö) ja sen tehtävistä säädetään laissa Harmaan talouden selvitysyksiköstä (1207/2010), joka tuli voimaan 1.1.2011. Lain 1 §:n 2 momentin 2 kohdan mukaan selvitysyksikön tehtävänä on laatia viranomaiselle velvoitteidenhoitoselvityksiä organisaatioista ja organisaatiohenkilöistä. Selvitysyksikkö laatii 5 §:n perusteella tehtävänsä toteuttamiseksi pyynnöstä velvoitteidenhoitoselvityksiä 6 §:ssä säädettyihin käyttötarkoituksiin. Velvoitteidenhoitoselvityksen tiedot kuvaavat organisaation tai organisaatiohenkilön toimintaa, taloutta sekä veroihin ja lakisääteisiin eläke-, tapaturma- ja työttömyysvakuutusmaksuihin ja Tullin kantamiin maksuihin liittyvien velvoitteiden hoitamista sekä lisäksi myös kytkentöjä muihin organisaatioihin tai organisaatiohenkilöihin. Tiedot velvoitteidenhoitoselvityksille saadaan rajapintojen kautta suoraan tietoja luovuttavien viranomaisten tietojärjestelmistä. Velvoitteidenhoitoselvityksen tilaaminen tapahtuu automatisoidusti rajapinnan, Yritys- ja yhteisötietojärjestelmään luodun liittymän tai yksilöllisissä tarpeissa turvasähköpostin avulla.

Velvoitteidenhoitoselvitysten avulla toteutetaan viranomaisten välistä, laissa määriteltyihin tiedonvaihtosäännöksiin perustuvaa tietojenvaihtoa. Selvitysyksikön tehtävänä on hankkia, koota ja välittää viranomaisen tiedonsaantioikeuksien mukaiset tiedot niitä pyytäneelle viranomaiselle. Selvitysyksikön oikeudesta saada tietoja velvoitteidenhoitoselvitystä varten säädetään Harmaan talouden selvitysyksiköstä annetun lain 7 §:ssä. Lainkohdan 1 momentin mukaan selvitysyksiköllä on oikeus saada salassapitovelvollisuuden estämättä viranomaiselta ne velvoitteidenhoitoselvityksen laatimiseksi välttämättömät tiedot, jotka velvoitteidenhoitoselvitystä pyytävä viranomaisella on oikeutettu saamaan selvityspyynnössä kuvattua käyttötarkoitusta varten. Velvoitteidenhoitoselvityksen avulla saatavilla olevat tiedot määräytyvät siis kunkin tietoja pyytäneen viranomaisen omien tiedonsaantioikeuksien mukaan. Mahdollisuus pyytää velvoitteidenhoitoselvitystä ei luo viranomaiselle tiedonsaantioikeutta, vaan kyse on pelkästään viranomaisen erikseen säädetyn tiedonsaantioikeuden teknisestä toteuttamistavasta.

Selvitysyksikkö on 1.1.2017 alkaen laatinut velvoitteidenhoitoselvityksiä julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016) eli *hankintalain* 5 §:n 1 momentin 1–4 kohdassa tarkoitetuille hankintayksiköille Harmaan talouden selvitysyksiköstä annetun lain 6 §:n 1 momentin 20 kohdan perusteella. Sen mukaan velvoitteidenhoitoselvitys laaditaan tukemaan hankintalain sekä vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1398/2016) mukaisissa hankintamenettelyissä hankintayksiköiden mahdollisuutta tarkistaa tarjoajien julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain 81 §:n 1 momentissa tarkoitettujen harkinnanvaraisten poissulkemisperusteiden olemassaolo.

HE 142/2021 vp

Hankintayksiköt ovat pyytäneet velvoitteidenhoitoselvityksiä vuonna 2020 yhteensä noin 25 000 kappaletta. Pyyntömäärät ovat kasvaneet sillä vuonna 2019 hankintayksiköt pyysivät yhteensä noin 14 000 velvoitteidenhoitoselvitystä.

Hankintalakia muutettiin 1.7.2021 voimaantulleella uudistuksella (HE 244/2020). Hankintalain 5 §:n 1 momentin 1–4 kohdassa tarkoitetuille hankintayksiköille 171 §:ssä säädettyä tiedonsaantioikeutta laajennettiin tarjoajien alihankkijoihin ja kansalliset kynnsarvot alittaviin niin sanottuihin pienhankintoihin. Hankintalain 171 §:n mukaan hankintayksiköllä on oikeus salassapitosäännösten estämättä saada viranomaiselta ja julkista tehtävää hoitavalta välttämättömät tiedot yritys- ja yhteisötietolain (244/2001) 3 §:ssä tarkoitetuista yrityksistä ja yhteisöistä hankintalain 81 §:n 1 momentissa tarkoitettujen harkinnanvaraisten poissulkemisperusteiden olemassaolon selvittämiseksi. Tiedot voidaan antaa teknisen käyttöyhteyden välityksellä ja ilman sen suostumusta, jonka etujen suojaamiseksi salassapitovelvollisuus on säädetty. Tieto on oikeus saada myös tarjoajan alihankkijasta 78 §:n mukaisten alihankkijan poissulkemista koskevien perusteiden tarkistamiseksi. Pykälän 2 momentissa todetaan, että mitä momentissa 1 säädetään, voidaan soveltaa myös kansalliset kynnsarvot alittavissa hankinnoissa.

Hankintalakiin tehdyn muutoksen tavoitteena oli, että hankintayksiköt voisivat käyttää hankintalain 171 §:ssä tarkoitettua tiedonhankinnassaan myös velvoitteidenhoitoselvityksiä. Hallituksen esityksessä (HE 244/2020) todetaan, että esityksen keskeinen hankintayksikön tiedonsaantia koskeva muutos liittyy harmaan talouden selvitysyksikön toimittaman velvoitteidenhoitoselvityksen käyttömahdollisuuden laajentamiseen tarjoajan alihankkijoihin sekä kansallisen kynnsarvon alittaviin hankintoihin. Harmaan talouden selvitysyksiköstä annetun lain 6 §:n 1 momentin 20 kohta jäi kuitenkin epähuomiossa muuttamatta hankintalain muutoksen yhteydessä. Pykälän sanamuodon takia velvoitteidenhoitoselvityksiä ei voida laatia tukemaan tarjoajan alihankkijoihin sekä kansallisen kynnsarvon alittaviin hankintoihin liittyvien harkinnanvaraisten poissulkemisperusteiden olemassaolon tarkistamista.

3 Tavoitteet

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi vuoden 2022 ansiotuloveroperusteet. Tavoitteena on, että ansiotulojen verotus ei kiristy ansiotason nousun ja inflaation johdosta.

Öljylämmityksestä luopumista koskevan kotitalousvähennyksen korottamisen tavoitteena on tukea ja kannustaa ihmisiä luopumaan öljylämmityksestä ja siirtymään muuhun lämmitysjärjestelmään kuin fossiilisia polttoaineita käyttävään järjestelmään. Kotitalous-, hoiva- ja hoitotyön osalta tavoitteena on tukea ja kannustaa ihmisiä hankkimaan kotiin kyseisiä palveluja ja näin teettämään ulkopuolisilla sellaisia töitä, joita normaalisti tehdään itse. Tältä osin kyse on myös kaksivuotisesta kokeilusta kotitalousvähennyksen työllisyysvaikutusten arvioimiseksi.

Vähäpäästöisten työsuhdeautojen verotusarvon alentamisella kannustetaan ihmisiä valitsemaan vähäpäästöisempi työsuhdeauto ja pyritään näin kasvattamaan vähäpäästöisten autojen osuutta työsuhdeautokannassa. Samalla vähäpäästöiset autot lisääntyisivät tätä kautta myös käytettyjen autojen markkinoilla tulevina vuosina.

Esityksen tavoitteena on estää metsävähennyksen hyödyntäminen metsärahastojen omistamissa yhteismetsissä sekä muissa yhteismetsissä, joiden yhteismetsäosuuksista luonnolliset henkilöt omistavat vähemmän kuin 50 prosenttia.

Avainhenkilölain muutoksella pyritään saattamaan yhdenvertaiseen asemaan Ahvenanmaan kunnalle kunnallisveroa suorittavat avainhenkilöt suhteessa niihin avainhenkilöihin, jotka maksavat palkkatulostaan ainoastaan lähdeveroa.

4 Ehdotukset ja niiden vaikutukset

4.1 Keskeiset ehdotukset

4.1.1 Ansiotulojen veroperusteet

Hallitusohjelman mukaisesti ansiotuloveroperusteisiin ehdotetaan tehtäväksi indeksitarkistus kaikilla tulotasolla 3,0 prosentin ansiotasoindeksin mukaisesti. Valtiovarainministeriön syksyn 2021 ennusteen mukainen arvio kuluttajahintaindeksin muutoksesta vuonna 2022 on 1,6 prosenttia ja ansiotasoindeksin muutoksesta 3,0 prosenttia. Indeksitarkistus ehdotetaan toteutettavaksi korottamalla progressiivisen tuloveroasteikon kaikkia tuloajoja sekä kasvattamalla perusvähennyksen enimmäismäärää ja työtulovähennyksen sekä enimmäismäärää että kertymä- ja poistumaprosentteja. Tuloveroasteikon alimman verotettavan tulon määrän korottaminen pienentää automaattisesti valtionverotuksen eläketulovähennystä, koska vähennyksen enimmäismäärän laskentakaava on sidottu asteikon alimman verotettavan tulon määrään.

Kokonaisuutena katsottuna työn verotus kevenee yli noin 15 000 euroa vuodessa ansaitsevilla, kun otetaan huomioon ansiotason nousu sekä palkansaajan veronluonteisten maksujen muutokset. Keskituloisen kohdalla verotus kevenee noin 0,15 prosenttiyksiköllä ja enimmillään noin 0,2 prosenttiyksiköllä.

4.1.2 Kotitalousvähennys

Hallitusohjelman mukaan fossiilisen öljyn käytöstä lämmityksessä luovutaan asteittain 2030-luvun alkuun mennessä. Valtion ja kuntien kiinteistöjen öljylämmityksestä luovutaan vuoteen 2024 mennessä. Öljylämmitteisiä kiinteistöjä kannustetaan siirtymään muihin lämmitysmuotoihin 2020-luvun aikana erillisellä toimenpideohjelmalla. Öljylämmityksestä luopumista tuetaan tällä hetkellä valtion varoista myönnettävällä avustuksella. Öljylämmityksestä luopumisen avustuksille pientaloissa on myönnetty määrärahaa seuraavasti: vuoden 2020 neljännessä lisätalousarviossa 28,67 milj. euroa, vuoden 2021 talousarvioissa 9,44 milj. euroa, vuoden 2021 ensimmäisessä lisätalousarviossa 10 milj. euroa ja vuoden 2021 kolmannessa lisätalousarviossa 15 miljoonaa euroa.

Hallitus päätti kevään 2021 kehysriihessä, että fossiiliseen energiaan perustuvien lämmitysjärjestelmien korvaamista tuetaan myös veroratkaisuilla. Hallituksen linjauksen mukaan lämmitystapamuutoksia tuetaan öljylämmityksestä luopumisen osalta korottamalla kotitalousvähennyksen enimmäismäärää 2 250 eurosta 3 500 euroon ja korvausprosenttia 40:stä 60:een. Muutos on väliaikainen ja se on voimassa vuosina 2022–2027.

Tähän perustuen tuloverolakiin ehdotetaan lisättäväksi väliaikaisesti uusi 127 f §, jossa säädettäisiin kotitalousvähennyksen korkeammasta enimmäismäärästä sekä perusteista öljylämmityksestä luopumisen osalta verovuosina 2022–2027. Öljylämmityksestä luopumisen osalta kotitalousvähennyksen enimmäismäärää ehdotetaan korotettavaksi 3 500 euroon ja vähennettävää prosenttiosuutta kustannuksista korotettaisiin työkorvausten osalta 40 prosentista 60 prosenttiin. Koska kotitalousvähennys myönnetään myös maksettujen palkkojen perusteella, ehdotetaan vähennettävää prosenttiosuutta korotettavaksi vastaavasti myös palkkojen osalta 15 prosentista 30 prosenttiin. Tällöin tuen taso olisi samaa suuruusluokkaa palkatessa henkilö tai hankittaessa työtä yritykseltä.

Edellä mainittu väliaikainen korotus ei koskisi muita asunnon kunnossapito- tai perusparannusmenoja kuin öljylämmityksestä luopumista. Öljylämmityksestä luopumisella tarkoitettaisiin lämmitysjärjestelmien muutostoimenpiteitä, joilla poistetaan öljylämmitysjärjestelmä ja tämän

tilalle korvaavaksi rakennuskohtaiseksi lämmitysjärjestelmäksi asennetaan muu lämmitysjärjestelmä, kuin fossiilisia polttoaineita käyttävä rakennuskohtainen lämmitysjärjestelmä. Määritelmä vastaisi edellytyksiä, joiden perusteella tällä hetkellä myönnetään avustusta valtion varoista öljylämmityksestä luopumiseen.

Edellä mainitun lisäksi hallitus linjasi budjettiriihessä, että kotitalousvähennyksen työllisyysvaikutusten arvioimiseksi käynnistetään kaksivuotinen kokeilu, jossa myös kotitaloustyön sekä hoiva- ja hoitotyön enimmäismäärää korotetaan 2 250 eurosta 3 500 euroon ja korvausprosenttia 40:stä 60:een. Tämän johdosta ehdotetaan, että 3 500 euron enimmäismäärä koskisi vuosina 2022 ja 2023 öljylämmityksestä luopumisen lisäksi kotitalous-, hoiva- tai hoitotyön perusteella myönnettävää kotitalousvähennystä ja vähennettävää prosenttiosuutta kustannuksista korotettaisiin työkorvausten osalta 40 prosentista 60 prosenttiin. Myös palkkojen perusteella vähennettävää prosenttiosuutta ehdotetaan korotettavaksi vastaavasti 15 prosentista 30 prosenttiin. Kotitalous-, hoiva- tai hoitotyön määritelmää ei ehdoteta muutettavaksi, joten korotettu vähennys koskisi nykyisessä laajuudessa kotona tehtäviä tavanomaisia kotitalous-, hoiva- ja hoitotöitä.

Kotitalous-, hoiva- ja hoitotyön kohdalla kotitalousvähennyksen korottamisessa on kyse kaksivuotisesta kokeilusta vähennyksen työllisyysvaikutusten arvioimiseksi. Kokeilun päättymisen jälkeen vaikutuksista on tarkoitus teettää erillinen tutkimus.

Tuloverolain 127 a §:n 3 momentin mukaan kotitalousvähennystä ei myönnetä asunnon kunnossapito- tai perusparannustyön perusteella, jos asunnon korjaukseen on myönnetty valtion tai muun julkisyhteisön varoista korjausavustusta. Näin ollen kotitalousvähennystä ei myönnettäisi, jos verovelvollinen on saanut muuta julkista tukea öljylämmityksestä luopumiseen. Saman lainkohdan nojalla kotitalousvähennystä ei myönnetä myöskään silloin, jos välittömästi samaa työsuoritusta varten on saatu omaishoidon tukea, kunnan myöntämä sosiaali- ja terveydenhuollon palveluseteli, lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta annetussa laissa (1128/1996) tarkoitettua tukea tai julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain (916/2012) mukaista palkkatukea.

Muilta osin kotitalousvähennykseen sovellettaisiin mitä tuloverolain 127 a–c §:ssä säädetään.

4.1.3 Autoetu

Vuoden 2021 alusta tuli voimaan tuloverolain muutos, jonka mukaan ajonaikana nollapäästöiseksi määriteltyjen työsuhdeautojen verotusarvoa alennetaan 170 eurolla kuukaudessa vuosina 2021–2025. Käytännössä ajonaikana nollapäästöisiksi määriteltyjä autoja ovat tällä hetkellä täyssähköautot. Hallitus päätti kevään 2021 kehysriihessä laajentaa kyseistä verotukea siten, että vähäpäästöisten työsuhdeautojen verotusarvoa alennettaisiin 85 eurolla kuukaudessa vuosina 2022–2025. Tämä olisi puolet siitä, kuinka paljon täyssähköautojen verotusarvoa alennetaan vuosina 2021–2025.

Tähän perustuen esityksessä ehdotetaan tuloverolakia muutettavaksi siten, että autoedun verotusarvoa alennettaisiin 85 eurolla kuukaudessa niiden autoetuautojen kohdalla, joiden ajonainen hiilidioksidipäästö on autoverolaissa tarkoitettulla tavalla määriteltynä vähintään 1 ja enintään 100 grammaa kilometriä kohden. Tämä tarkoittaa WLTP-mittausmenetelmällä mitattuja päästöjä. Säännöstä sovellettaisiin vuonna 2021 tai sen jälkeen Suomeen ensirekisteröityihin autoihin ja se koskisi sekä vapaana autoetuautona että käyttöetuna annettavia työsuhdeautoja.

Kyse olisi vastaavalla tavalla myönnettävästä kiinteästä euromääräisestä alennuksesta autoedun verotusarvoon, kuin mitä täyssähköautoille tällä hetkellä myönnetään. Kiinteän verotuen kannustinvaikutus on voimakkaampi edullisempien työsuhteautojen kohdalla, koska tuki vastaisi tällöin suurempaa osaa auton verotusarvosta. Vastaavasti kiinteän tuen vaikutus hintaan ei olisi yhtä merkittävä kalliimmilla työsuhteautoilla.

Tuki koskisi auton teknologiasta riippumatta kaikkia niitä työsuhteautoja, joiden WLTP-mitatusmenetelmällä mitatut laskennalliset päästöt olisivat enintään 100 grammaa kilometriä kohden. Tällä hetkellä markkinoilla olevien uusien autojen WLTP-päästölukemien perusteella tuen piiriin tulisivat käytännössä kaikki ladattavat hybridautot sekä sellaiset muut hybriditeknologiaa sisältävät autot ja kaasuautot, joiden päästölukema olisi enintään 100 grammaa kilometriä kohden. Ehdotetun päästörajan alle mahtuu hieman alle 20 prosenttia markkinoilla olevista henkilöautomalleista. Markkinoilla olevien autojen päästötietojen perusteella tuen piiriin ei tulisi autoja, jotka eivät sisällä lainkaan hybriditeknologiaa.

Vuoden 2022 alusta alkaen autoedusta tulorekisteriin ilmoitettavia tietoja on tarkoitus laajentaa siten, että edusta ilmoitettaisiin verotusmenettelylain (1558/1995) 15.1 §:n ja tulotietojärjestelmästä annetun lain (53/2018) 6.2 §:n 1 kohdan nojalla myös auton päästölukema, jos edun arvoa on alennettu tuloverolain 64 a §:n nojalla.

4.1.4 Yhteisetuuden hankintaan kohdistuvan velan korko

Hallitus päätti syksyn 2021 budjettiriihessä, että yhteismetsäosuuden hankintavelan korko säädetään vähennyskelpoiseksi menoksi. Tähän perustuen tuloverolain 58 §:n 1 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi säännös, jonka mukaan tulonhankkimisvelkana pidetään myös tulonhankkimiskäytössä olevan yhteisetuuden osuuden hankintaan kohdistuvaa velkaa. Muutos koskisi vain korkojen vähennyskelpoisuutta. Muilta osin verovapaan tulon hankkimisesta johtuneet menot olisivat edelleen vähennyskeltottomia menoja tuloverolain 31 §:n 4 momentin nojalla.

Tulonhankkimisvelan korot ovat pääomatuloista vähennyskelpoisia menoja. Jos pääomatuloja ei ole tai ne eivät riitä vähennysten tekemiseen, ansiotulosta suoritettavista veroista vähennetään eräin rajoituksin pääomatulon tuloveroprosentin mukainen osuus pääomatulolajin alijäämästä.

4.1.5 Metsävähennys

Esityksessä ehdotetaan lisättäväksi tuloverolain 55 §:n 1 momentin loppuun virke, jossa täsmennettäisiin yhteismetsän oikeutta metsävähennykseen. Yhteismetsällä olisi oikeus metsävähennyksen tekemiseen verovuonna 2022 tai sen jälkeen hankittujen metsien perusteella vain, jos sen osakaskunnan osuudesta verovuoden päättyessä vähintään puolet on luonnollisten henkilöiden ja kuolinpesien omistuksessa, eikä näiden omistus perustu sijoitusrahastolaissa (213/2019) tai vaihtoehtorahastojen hoitajista annetussa laissa (162/2014) säädettyyn sijoitusrahastoon tai vaihtoehtorahastoon tehtyyn sijoitukseen.

4.1.6 Ulkomailta tulevan palkansaajan lähdeverosta annetun lain muutos

Vuonna 2020 keskimääräinen kunnallisveroprosentti Ahvenanmaan maakunnassa oli 17,44 prosenttia. Ahvenanmaan kunnalle kunnallisveroa suorittavan avainhenkilön veroprosentiksi muodostuisi siten keskimäärin 34,94 prosenttia, koska lain 7 §:n mukaan näissä tilanteissa lähdeveron määrä on 17,5 prosenttia. Määrä ylittää 2,94 prosentilla lähdeveroprosentin, josta säädetään lain 3 §:ssä ja jota sovelletaan muiden kuin kunnallisveroa Ahvenanmaan maakunnalle suorittamaan velvollisiin avainhenkilöihin. Lain 7 §:ää ehdotetaan muutettavaksi siten, että lähdeveron määrä olisi 14,5 prosenttia. Tällöin lähdeveron ja Ahvenanmaan keskimääräisen

kunnallisveron yhteismäärä olisi 31,94 prosenttia. Määrä vastaisi riittävässä määrin pelkästään lähdeveroa suorittamaan velvollisiin avainhenkilöihin sovellettavaa 32 prosentin suuruisia lähdeveroprosenttia.

Verohallinnosta saatujen tietojen mukaan vuosina 2020 ja 2021 Verohallinnolla ei ole ollut asiakastapauksina sellaisia Ahvenanmaan kunnassa asuvia verovelvollisia, joiden verotukseen olisi soveltuvin avainhenkilölaki. On kuitenkin mahdollista, että avainhenkilölain soveltamisedellytykset täyttävät, Ahvenanmaan kunnassa asuvat henkilöt olisivat hakeneet avainhenkilölain mukaista verotusta vuosina 2020–2021, mikäli avainhenkilölain 7 §:n mukainen verokanta olisi tällöin ollut 14,5 prosenttia.

Edellisestä johtuen ehdotetaan, että avainhenkilölain 7 §:n soveltamisedellytykset täyttävällä verovelvollisella olisi mahdollisuus hakea alemmaa verokantaa verovuosilta 2020 ja 2021 toimitetun verotuksen osalta tavanomaisten muutoksenhakusäännösten puitteissa. Avainhenkilölain 4 §:ssä säädetään, että hakemus lain soveltamiseksi on tehtävä ennen laissa tarkoitettua työskentelyn alkamista tai 90 päivän kuluessa työskentelyn alkamisesta. Tätä edellytystä ei kuitenkaan sovellettaisi verovelvollisen hakiessa avainhenkilölain 7 §:n soveltamista vuosilta 2020 ja 2021 maksettuaan palkkatuloon. Mikäli Ahvenanmaan kunnassa asuvalta avainhenkilöltä on peritty nyt ehdotettua verokantaa korkeampaa avainhenkilön lähdeveroa vuosina 2020 ja 2021 saadusta palkkatulosta, hän voi hakea lähdeveron palautusta ennakkoperintälain (1118/1996) 22 §:n mukaisella palautushakemuksella. Lähdeveroa palautetaan se määrä, joka ylittää nyt ehdotettavan verokannan mukaisen määrän.

4.1.7 Velvoitteidenhoitoselvitykset julkisista hankinnoista

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi Harmaan talouden selvitysyksiköstä annetun lain 6 §:n 1 momentin 20 kohtaa siten, että se mahdollistaisi velvoitteidenhoitoselvitysten laatimisen tukemaan hankintalain 5 §:n 1 momentin 1–4 kohdassa tarkoitettujen hankintayksiköiden mahdollisuutta tarkistaa harkinnanvaraisten poissulkemisperusteiden olemassaolo hankintalain sekä vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain mukaisissa kansalliset kynnyksarvot alittavissa hankinnoissa. Kohtaa ehdotetaan muutettavaksi lisäksi siten, että hankintayksiköllä olisi vastaava mahdollisuus tarkistaa velvoitteidenhoitoselvityksen avulla myös tarjoajan alihankkijan harkinnanvaraisten poissulkemisperusteiden olemassaolo.

Velvoitteidenhoitoselvityksiä voitaisiin siten jatkossa laatia tukemaan myös tarjoajan alihankkijoihin sekä kansallisen kynnyksarvon alittaviin hankintoihin liittyvien harkinnanvaraisten poissulkemisperusteiden olemassaolon tarkistamista. Kyse olisi teknisluonteisesta seurannaismuutoksesta liittyen 1.7.2021 voimaan tulleeseen hankintalain muutokseen.

Ehdotus kasvattaisi hankintayksiköiden tekemien pyyntöjen määrää arviolta noin 5000–8000 pyynnöllä vuodessa.

4.2 Pääasialliset vaikutukset

4.2.1 Taloudelliset vaikutukset

Esityksessä ehdotettujen muutosten arvioidaan vähentävän verotuloja yhteensä noin 578 miljoonalla eurolla. Valtion verotulojen arvioidaan vähentyvän noin 335 miljoonalla eurolla. Kuntien verotulojen arvioidaan vähenevän noin 225 miljoonalla eurolla. Seurakuntien verotulojen arvioidaan vähenevän noin 11 miljoonalla ja sairausvakuutuksen sairaanhoitomaksun tuoton noin 7 miljoonalla eurolla. Esityksessä ehdotettujen muutosten arvioidaan vaikuttavan myös

HE 142/2021 vp

kotitalouksien ja yhteisöjen taloudelliseen toimintaan, joten muutoksiin liittyy myös epäsuoria vaikutuksia. Lisääntyneen taloudellisen toiminnan voidaan arvioida kasvattavan vero- ja maksutuottoja, kuten arvonlisäveroa, tuloveroa ja sosiaalivakuutusmaksuja. Lisäksi sen voidaan arvioida pienentävän julkisia menoja, kuten työttömyyskorvauksia ja muita työllisyyteen liittyviä menoja. Epäsuorat vaikutukset ovat kuitenkin vaikeasti kvantifioitavissa, eikä niitä ole voitu sisällyttää tässä esityksessä esitettyihin taloudellisiin vaikutuksiin.

4.2.1.1 Ansiotulojen verotus

Ansiotuloveroperusteiden ansiotasoindeksin mukaisen tarkistuksen arvioidaan vähentävän ansiotuloveroja noin 520 miljoonalla eurolla. Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi työtulovähennystä, kunnallisverotuksen perusvähennystä sekä valtion tuloveroasteikkoa. Valtion tuloveroasteikon sekä eri vähennysten muutosten vaikutukset on eritelty seuraavassa.

Valtion ansiotuloveroasteikkoon ehdotettavien muutosten arvioidaan vähentävän verotuloja vuositasolla yhteensä noin 294 miljoonalla eurolla, josta valtion osuus on 220 miljoonaa, kuntien osuus 69 miljoonaa, seurakuntien osuus 3 miljoonaa euroa ja Kansaneläkelaitoksen osuus 2 miljoonaa euroa.

Työtulovähennyksen korotuksen arvioidaan vähentävän verotuloja noin 175 miljoonalla eurolla, josta valtion osuus on 75 miljoonaa, kuntien osuus 93 miljoonaa, seurakuntien osuus 5 miljoonaa euroa ja Kansaneläkelaitoksen osuus 2 miljoonaa euroa.

Perusvähennyksen korotuksen arvioidaan vähentävän verotuloja noin 51 miljoonalla eurolla, josta kuntien osuus on 47 miljoonaa, seurakuntien osuus 2 miljoonaa ja Kansaneläkelaitoksen osuus noin 2 miljoonaa euroa.

Alla olevaan taulukkoon on koottu tuloveroperusteisiin tässä esityksessä valtion progressiiviseen tuloveroasteikkoon, työtulovähennykseen ja perusvähennykseen tehtyjen muutosehdotusten yhteisvaikutukset eri tulotasoilla olevien alle 53-vuotiaiden palkansaajien veroasteisiin. Taulukon luvuissa on mukana valtion tulovero, keskimääräinen kunnallisvero, yleisradiovero, keskimääräinen kirkollisvero, sairausvakuutuksen sairaanhoitomaksu ja päivärahamaksu sekä työntekijän työeläkevakuutusmaksu ja palkansaajan työttömyysvakuutusmaksu. Laskelmassa on käytetty vuoden 2021 keskimääräisiä kunnallis- ja kirkollisveroprosentteja sekä palkansaajamaksuja.

Palkkatulo, €/v.	Vuoden 2021 perusteet	Vuodelle 2022 ehdotetut perusteet	Veroasteen muutos, %-yks	Veron muutos, €/v.
5 000	8,55	8,55	0	0
10 000	8,55	8,55	0	0
20 000	14,8	14,2	-0,6	-120
30 000	23,05	22,54	-0,51	-153
40 000	28,76	28,23	-0,53	-212
50 000	32,65	32,24	-0,41	-205
60 000	35,74	35,32	-0,42	-252
70 000	38,04	37,69	-0,35	-245
80 000	39,77	39,47	-0,3	-240
90 000	41,11	40,85	-0,26	-234
100 000	43,01	42,54	-0,47	-470

HE 142/2021 vp

	Vuoden 2021 perusteet	Vuodelle 2022 ehdotetut perusteet	Veroasteen muutos, %-yks	Veron muutos, €/v.
Palkkatulo, €/v.				
110 000	44,54	44,12	-0,42	-462
120 000	45,81	45,44	-0,37	-444

4.2.1.2 Kotitalousvähennys

Vuonna 2019 kotitalousvähennys myönnettiin noin 459 000 verovelvolliselle ja vähennysten yhteismäärä oli noin 476 miljoonaa euroa. Keskimääräinen vähennys oli noin 1 040 euroa. Asunnon kunnossapitoon ja perusparannukseen kohdistui noin 78 prosenttia vähennyksen oikeuttavien kustannusten yhteismäärästä. Hoiva- ja hoitotyöhön kohdistui noin 3 prosenttia kustannusten yhteismäärästä ja kotitaloustyöhön noin 19 prosenttia kustannusten yhteismäärästä.

Kotitalousvähennyksen enimmäismäärän ja vähennykseen oikeuttavan osuuden korottamisen öljylämmityksestä luopumisen osalta arvioidaan pienentävän verotuottoja noin 8 miljoonaa euroa vuositasolla. Tästä 1 miljoonaa kohdistuisi pääomatuloveroon, 4 miljoonaa valtion progressiiviseen tuloveroon ja 3 miljoonaa kunnallisveroon. Muutoksen vaikutus kirkollisveroon ja sairausvakuutuksen sairaanhoitomaksuun arvioidaan olevan vähäinen. Arvio perustuu oletamaan, että korotetun kotitalousvähennyksen piiriin tulisi vuodessa noin 7 000 muutostyötä.

Kotitalousvähennyksen enimmäismäärän ja vähennykseen oikeuttavan osuuden korottamisen kotitalous-, hoiva- ja hoitotyön osalta arvioidaan pienentävän verotuottoja noin 43 miljoonaa euroa vuositasolla. Tästä 7 miljoonaa kohdistuisi pääomatuloveroon, 24 miljoonaa valtion progressiiviseen tuloveroon ja 10 miljoonaa kunnallisveroon, 1 miljoona kirkollisveroon ja 1 miljoonasairausvakuutuksen sairaanhoitomaksuun.

Yhteensä kotitalousvähennykseen ehdotetut muutokset pienentävät verotuottoja vuonna 2022 noin 51 miljoonalla eurolla, josta valtion osuus on 36 miljoonaa, kuntien osuus 13 miljoonaa, seurakuntien osuus 1 miljoona euroa ja Kansaneläkelaitoksen osuus 1 miljoona euroa.

Öljylämmityksestä luopumiseen voi saada myös avustusta valtion varoista. Avustuksen myöntää koko maassa Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus). Avustusta voi hakea niin kauan kuin avustukseen osoitetut määrärahat riittävät. Viimeksi avustukseen on myönnetty määrärahaa 65 miljoonaa euroa Kestävän kasvun ohjelmassa, joista 10 miljoonaa euroa vuoden 2021 ensimmäisessä lisätalousarviossa ja 15 miljoonaa euroa vuoden 2021 kolmannessa lisätalousarvioesityksessä. Avustusta myönnetään 4 000 euroa, kun öljylämmityksestä siirrytään kaukolämpöön, maalämpöpumppuun tai ilma-vesilämpöpumppuun, ja 2 500 euroa, kun siirrytään muihin lämmitysjärjestelmiin. Avustusta ei myönnetä lainkaan, jos uusi rakennuskohtainen lämmitysjärjestelmä käyttää fossiilisia polttoaineita.

Koska samaan remonttiin voi saada vain joko kotitalousvähennystä tai suoraa avustusta, kotitalousvähennyksen korotuksella on todennäköisesti vaikutusta myös Pirkanmaan ELY-keskuksen myöntämien avustusten lukumäärään niissä tilanteissa, joissa henkilöllä on mahdollista hyödyntää jompaakumpaa vaihtoehtoa. Se, kumpi tukimuoto on verovelvolliselle taloudellisesti kannattavampi, vaihtelee tapauskohtaisesti. Korkeammasta kotitalousvähennyksestä hyötyy etenkin niissä tilanteissa, joissa työn osuus remontista on suuri. Näin on esimerkiksi siirryttäessä öljylämmityksestä maalämpöjärjestelmään.

Kotitalousvähennys on verosta tehtävä vähennys, joten sitä ei voi hyödyntää lainkaan, jos tulot ovat sen verran pienet, että niistä ei tule maksettavaksi tuloveroa. Voi myös olla, että verot riittävät hyödyntämään vain osan kotitalousvähennyksestä.

Kotitalousvähennyksen vaikutuksia työllisyyteen sekä harmaaseen talouteen on tutkittu Valtion taloudellisen tutkimuskeskuksen ja Palkansaajien tutkimuslaitoksen yhteistyössä toteuttamassa tutkimuksessa (Does Household Tax Credit Increase Demand and Employment in the Service Sector?, valtioneuvoston kanslian julkaisuja 1/2021). Tutkimushanke toteutettiin osana valtioneuvoston vuoden 2019 selvitys- ja tutkimussuunnitelman toimeenpanoa. Kyseisen tutkimuksen mukaan kotitalousvähennyksen vaikutukset palveluiden kysyntään ja työllisyyteen ovat hyvin pieniä. Kyseisessä tutkimuksessa kotitalousvähennyksellä ei myöskään havaittu olevan vaikutuksia veronkierron määrään.

4.2.1.3 Työsuhdeautojen verotusarvon alentaminen

Vähäpäästöisten työsuhdeautojen verotusarvon neljän vuoden määräaikaisen alentamisen 85 eurolla kuukaudessa arvioidaan vähentävän verotuloja yhteensä noin 43 miljoonalla eurolla, josta valtion osuus olisi 34 miljoonaa euroa ja kuntien osuus 9 miljoonaa euroa. Seurakuntien ja Kansaneläkelaitoksen osuudet arvioidaan vähäisiksi. Verotuottojen alentuminen jakautuisi vuosittain siten, että vuonna 2022 verotulot alenisivat 7 miljoonaa, josta 4 miljoonaa kohdistuisi valtion progressiiviseen tuloveroon ja 3 miljoonaa kunnallisveroon. Muutoksen vaikutus kirkollisveroon ja sairausvakuutuksen sairaanhoitomaksuun arvioidaan olevan vähäinen. Vuonna 2023 verotulot alenisivat 5 miljoonaa euroa, 7 miljoonaa euroa vuonna 2024 ja 8 miljoonaa vuonna 2025.

Verotuen vaikutus liikenteen päästöihin arvioidaan vähäiseksi. Ehdotetun verotuen arvioidaan lisäävän tukeen oikeutettujen autojen määrää neljän vuoden tukikauden aikana yhteensä noin 3 000 autolla. Verotuen kustannuksista noin 90 prosenttia arvioidaan kohdistuvan autoille, jotka olisi ostettu muutoinkin.

Ehdotetun verotuen arvioidaan vähentävän liikenteen päästöjä kymmenen vuoden aikana, ottaen huomioon autojen käytön työsuhdekäytön jälkeen, kumulatiivisesti noin 0,03 miljoonaa hiilidioksiditonnia. Tämä vastaa noin 0,04 prosenttia tieliikenteen arvioiduista hiilidioksidipäästöistä samana ajanjaksona. Arviossa on oletettu, että autojen todellinen päästötaso ei eroa tyyppihyväksytystä päästöarvosta lataushybrideillä enempää kuin perinteisillä polttomoottoriautoilla. Päästövähennyksen toteutuminen riippuu kuitenkin siitä, kuinka paljon tuen ansiosta hankituilla lataushybrideillä ajetaan sähköllä. Tämä epävarmuus korostuu työsuhdeautoilla, koska suurin osa työsuhdeautoista on vapaan autoedun piirissä ja tällöin työnantajalle ei autoaattisesti muodostu kannustinta maksimoida sähköllä ajamisen osuutta.

Tuloveromenetykset olisivat neljän vuoden aikana yhtä tuen myötä käyttöönotettavaa uutta vähäpäästöistä autoa kohden noin 14 000 euroa. Kymmenen vuoden aikana vältettyä hiilidioksiditonnia kohden tuloveron verotuottomenetyksistä olisi noin 1 300 euroa. Lisäksi muutos aiheuttaisi auto-, ajoneuvo- ja polttoaineveron verotuottomenetyksiä.

Vaikutusarviot sisältävät suuria epävarmuuksia, koska käyttäytymisvaikutusten sekä vähäpäästöisten- ja sähköautojen määrän ja hinnan kehitys lähivuosina on hyvin epävarmaa.

Verotuen voidaan arvioida kohdentuvan pitkälti niille väestöryhmille, jotka ovat nykyisin autoedun piirissä. Autoedun saajista 97 prosenttia on palkansaajia tai yrittäjiä. Muiden sosioekonomisten ryhmien osuus on yhteensä 3 prosenttia. Miesten osuus autoedun saajista on reilut kolme neljäsosaa. Autoetu kohdistuu voimakkaasti hyvätuloisille henkilöille. Autoedun saajista

ylimpään tulokymmenykseen kuuluu 78 prosenttia ja toiseksi ylimpään tulokymmenykseen 12 prosenttia. Voidaan olettaa, että vähäpäästöisten autojen verotukea hyödyntävistä henkilöistä vielä suurempi osuus kuuluisi ylimpään tulokymmenykseen kuin autoedun saajista yleensä, koska esimerkiksi lataushybridien keskihinta on ainakin toistaiseksi ollut vastaavia polttomootoriautoja korkeampi. Muita autonostajia verotuki hyödyttää vain siltä osin, kuin tuen ansiosta lisääntynyt vähäpäästöisten autojen myynti laskee käytettyjen autojen hintoja. Koska arvioitu autojen myyntimäärän lisäys jää vähäiseksi, myös tämä vaikutus jää todennäköisesti vähäiseksi.

Autoetu kohdistuu voimakkaasti kaupunkialueille. Edun saajista 39 prosenttia asuu pääkaupunkiseudulla. Myös lataushybridien omistus ja käyttö painottuvat kaupunkialueille ja erityisesti pääkaupunkiseudulle, missä latauspisteitä on tiheästi. Noin 48 prosenttia Suomen kaikkien autojen käytössä olevista latauspaikoista sijaitsee pääkaupunkiseudulla sekä Tampereen ja Turun alueilla. Latausverkossa on vielä merkittäviä aukkoja etenkin Koillis- ja Pohjois-Suomessa. Myös työsuhteautoihin kohdistuvan verotuen voi olettaa alueellisesti painottuvan selvästi pääkaupunkiseudulle ja muihin suurimpiin kaupunkeihin.

Tällä hetkellä autoedun verotusarvon alentamisen kautta myönnettävä verotuki kohdistuu vain ajonaikana nollapäästöisiksi katsottaviin autoihin eli käytännössä täyssähköautoihin. Verotuen laajentamisen myös muihin autoihin arvioidaan heikentävän tällä hetkellä täyssähköautoille myönnettävän verotuen kannustinvaikutusta valita työsuhteautoksi täyssähköauto.

Työsuhteauton verotusarvon alentamisessa tuen kannustinvaikutus kohdistuu työntekijään. Työsuhteauto on osa palkanmaksua. Työnantaja ja työntekijä voivat sopia autoedusta osana palkkaa monella eri tavalla. Autoetu voidaan esimerkiksi sopia rahapalkan päälle annettavana etuna tai osaksi kokonaispalkkaa. Jos autoetu on sovittu rahapalkan päälle annettavana etuna, verotusarvon alentaminen pienentää työntekijän verotettavaa tuloa eikä vaikuta rahapalkan määrään. Verotettavan tulon alentuminen pienentää myös työnantajan sosiaaliturvamaksuja. Jos autoetu on sovittu osaksi kokonaispalkkaa ja autoedun arvoksi kokonaispalkassa katsotaan alennettu verotusarvo, on mahdollista, että työntekijän rahapalkan määrää korotetaan autoedun alentamisen verran. Näissä tilanteissa siis työntekijän verotettava tulo säilyy samana, mutta rahapalkan määrä kasvaa. Tällöin myös työnantajan pakkakustannukset kasvavat vastaavasti ja autoedusta työnantajalle aiheutuva kustannus jää ennalleen. Työnantaja myös käytännössä asettaa työsuhteautoille hankintarajat, joiden puitteissa työntekijä voi valita työsuhteauton.

4.2.1.4 Yhteisetuuden hankintaan kohdistuvan velan korko

Yhteisetuuden hankintaan kohdistuvan velan koron vähennyskelpoisuudella ei arvioida olevan merkittäviä fiskaalisia vaikutuksia.

4.2.1.5 Metsävähennys

Yhteismetsiä, joiden osuuksista alle puolet on luonnollisten henkilöiden ja kuolinpesien omistuksessa, on Maanmittauslaitokselta saatujen yhteismetsien osakastietojen perusteella yhteensä 12 kappaletta. Näistä yhteismetsistä 1–2 on metsärahastojen omistuksessa, ja lopuissa 10–11 yhteismetsässä on muista syistä osakkaina pääosin muita kuin luonnollisia henkilöitä. Esitys vaikuttaisi näiden kaikkien 12 yhteismetsän metsävähennysoikeuteen.

Yhteisetuuksien veroilmoituslomakkeella, jolla yhteismetsät antavat veroilmoituksensa, ei erikseen ilmoiteta metsävähennystä, vaan se sisältyy muihin veroilmoituksen eriin. Yhteismetsien metsävähennyksistä ei siten ole mahdollista saada täsmällisiä tietoja. Veroilmoitusten perusteella voidaan kuitenkin selvittää teoreettinen enimmäisvaikutus ottamalla huomioon kokonaisuudessaan veroilmoituksen erät, joihin metsävähennys sisältyy.

Näin laskettuna edellä mainitut 12 yhteismetsää ovat tehneet metsävähennystä sisältäviä vähennyksiä vuonna 2018 yhteensä noin 1,1 miljoonaa euroa, ja vuonna 2019 yhteensä noin miljoona euroa. Jos metsävähennysoikeus poistettaisiin näiltä kaikilta 12 yhteismetsältä kokonaan, olisi poistamisen vaikutus yhteisöverotuottoon yhteisetuuksien omalla 26,5 veroprosentilla laskettuna näinä vuosina enintään joitakin satoja tuhansia euroja vuodessa. Koska esitys ei kuitenkaan vaikuttaisi jo aiemmin muodostuneiden metsävähennyspohjien vähentämiseen, ei esityksellä arvioida olevan verotuottovaikutuksia vuonna 2022 tai myöhempinä vuosina.

4.2.1.6 Ulkomailta tulevan palkansaajan lähdeverosta annetun lain muutos

Verohallinnosta saatujen tietojen mukaan vuosina 2020 ja 2021 Verohallinto ei ole laatinut verokorttia henkilölle, joka asuisi jossain Ahvenanmaan kunnista ja jolle olisi tulorekisteriin ilmoitettu tulonsaajan lisätietona avainhenkilö. Lakimuutoksen vaikutukset verotuottoihin voidaan arvioida olevan siten melko vähäisiä.

4.2.2 Verotuottomuutoksen kompensatio

Hallitusohjelman mukaisesti kunnille aiheutuva verotulomuutos kompensoidaan nettomääräisesti. Tässä esityksessä ehdotetut muutokset vähentävät kuntien verotuloja yhteensä 225 miljoonaa euroa. Verotulomuutos kompensoidaan valtionosuusjärjestelmän kautta. Kompensatiosta annetaan erillinen esitys.

4.2.3 Hallinnolliset vaikutukset

Kotitalousvähennyksen korottaminen öljylämmityksestä luopumisen sekä tavanomaisen kotitalous-, hoiva- ja hoitotyön osalta aiheuttaa muutostarpeita Verohallinnon tietojärjestelmiin. IT-järjestelmien muutoksesta Verohallinnolle aiheutuvat ulkoiset kustannukset ovat arviolta noin 160 000–220 000 euroa. Järjestelmien muutoksen toteutuksesta Verohallinnolle aiheutuvat henkilöstömenot ovat arviolta vähintään noin 30 000 euroa (0,5 henkilötyövuotta) ja enintään 49 000 euroa (0,8 henkilötyövuotta).

Päästölukeman ilmoittaminen tulorekisteriin tuen piirissä olevista työsuhdeautoista olisi työntantajille uusi velvoite, jolla voi olla hallinnollista taakkaa lisäävä vaikutus. Toisaalta työsuhdeautoista ilmoitetaan tulorekisteriin jo nykyään muun muassa autoedun tyyppi, ikäryhmä ja kilometrimäärä (jos käytetään kilometrikohtaista arvoa), joten hallinnollisen taakan lisäyksen arvioidaan olevan vähäinen.

Harmaan talouden selvitysyksiköstä annetun lain muutoksella ei olisi budjettivaikutuksia Verohallinnolle, sillä Harmaan talouden selvitysyksikön ja valtiovarainministeriön omistaman HILMA-tietojärjestelmän välille on jo aikaisemmin rakennettu automatisoitu palvelurajapinta ja tarvittavat muut toimenpiteet voitaisiin toteuttaa sovellushallintatehtävinä.

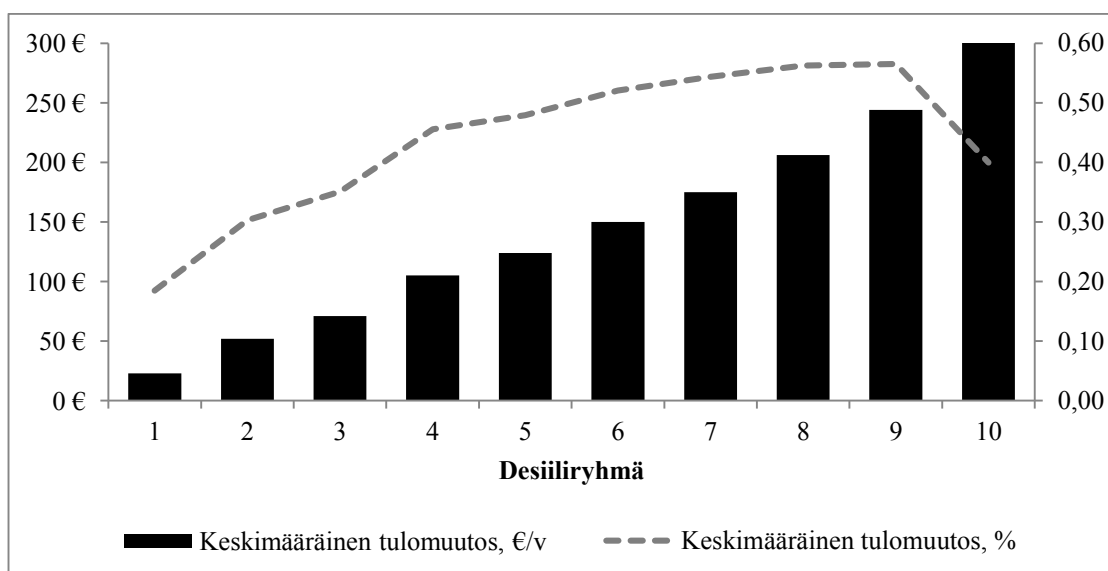
4.2.4 Tulonjakovaikutukset

Tuloverotuksen veroperusteisiin ehdotetuilla muutoksilla on vaikutusta henkilöiden väliseen tulonjakoon. Tuloerojen muutosta mitataan Gini-kertoimen avulla. Gini-kerroin on kotitalouksien käytettävissä olevien tulojen jakautumista kuvaava indikaattori, joka voi saada arvot 0:n ja 100:n välillä. Mitä korkeampi indikaattorin arvo on, sitä suuremmat tuloerot ovat. Suomessa tuloerot ovat esimerkiksi muihin OECD-maihin verrattuna pienet, mutta tuloerot ovat kasvaneet 1990-luvun alun tasosta merkittävästi. Tuorein tuloerojen tarkastelu, jonka tilastokeskus on tehnyt tulonjaon kokonaistilaston tiedoista, on vuodelta 2019. Tuloeroja kuvaavan Gini-kertoimen arvo oli 27,9, mikä on 0,2 prosenttiyksikköä vähemmän kuin vuotta aiemmin.

Valtiovarainministeriön vero-osasto on tehnyt eritellyn staattisen laskelman tässä esityksessä ehdotettujen veroperustemuutosten vaikutuksista tuloeroihin.

Tarkasteluun sisältyivät progressiivisen tuloveroasteikon muutokset, perusvähennyksen korottaminen, työtulovähennyksen korottaminen, kotitalousvähennyksen korottaminen sekä vähäpäästöisten työsuhdeautojen verotusarvojen huojentaminen. Tuloeroja pienentävä toimenpide on perusvähennyksen korottaminen. Valtion ansiotuloveroasteikon indeksitarkistus ja työsuhdeautojen verotusarvojen huojentaminen kasvattavat tuloeroja hieman.

Alla olevaan kuvioon on koottu edellä mainittujen tuloveroperusteisiin tässä esityksessä tehtyjen muutosehdotusten yhteisvaikutukset tulodesiileittäin. Kuviosta käy ilmi, että verotus kevenee kaikissa tulodesiileissä. Vaikutus on euromääräisesti suurin tulodesiilissä 10 eli suurituloisilla kotitalouksilla. Vaikutus on suhteellisesti suurin tulodesiilissä 9. Kuviossa esitetyt muutokset on laskettu OECD:n modifioidun ekvivalenssiasteikon mukaisilla kotitalouskohtaisilla ekvivalenteilla tuloilla.

Tässä esityksessä ehdotettujen veroperustemuutosten yhteisvaikutus tulonjakoon Gini-kertoimella mitattuna on 0,02 prosenttiyksikköä eli toimenpiteet kasvattavat tuloeroja hieman. Kokonaisuutena katsottuna, kun myös huomioidaan veronluonteisten maksujen muutokset tuloerot kasvavat 0,04 prosenttiyksikköä Gini-kertoimella mitattuna.

4.2.5 Työllisyysvaikutukset

Esitettyjen muutosten vaikutusta työllisyyteen voidaan laskennallisesti arvioida estimoimalla muutosten vaikutusta niin sanottuun työllistymisveroasteeseen sekä hyödyntämällä tutkimuskirjallisuudesta saatavia työllistymisjoustoestimaatteja. Tässä esityksessä ehdotettujen muutosten arvioidaan alentavan työllistymisveroastetta hieman. Työllistymisveroasteen muutokset heijastuvat työllisyyteen, jos työlliset ja työttömät reagoivat niihin. Tutkimuskirjallisuuden perusteella voidaan arvioida, että käyttäytymismuutoksen suuruutta kuvaava työllistymisjousto on suhteellisen pieni, vaikkakin täsmällistä arviota sen suuruudesta on vaikeaa antaa. Karkean ar-

vion mukaan tässä esityksessä ehdotettujen muutosten yhteisvaikutuksen voidaan arvioida kasvattavan työllisten lukumäärää noin 0,17 prosentilla. Tämä arvio kuvaa laskennallista vaikutusta työllisten lukumäärään pitkällä aikavälillä. Arvio on riippuvainen taustaoletusten valinnasta. Kokonaisuutena katsottuna työllisten lukumäärän arvioidaan kasvavan noin 0,24 prosentilla, kun huomioidaan veronluonteisten maksujen muutokset.

4.2.6 Sukupuolivaikutukset

Tuloverotus perustuu tulojen verottamiseen ja verotus toimitetaan samalla tavalla sukupuolesta riippumatta, joten myös tässä esityksessä ehdotettujen muutosten vaikutukset eivät ole riippuvaisia sukupuolesta.

Tässä esityksessä ehdotettujen muutosten 578 miljoonan euron verotuottovaikutuksesta noin 54,7 prosenttia arvioidaan kohdistuvan miehiin ja 45,3 prosenttia naisiin. Vaikutusten kohdentuminen on seurausta ansiotulojen jakaantumisesta sukupuolten kesken.

5 Muut toteuttamisvaihtoehdot

5.1 Vaihtoehdot ja niiden vaikutukset

Kotitalousvähennys

Öljylämmityksestä luopumiseen voi tällä hetkellä saada avustusta valtion varoista. Avustuksen myöntää koko maassa Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus. Avustusta voi hakea niin kauan kuin avustukseen osoitetut määrärahat riittävät. Viimeksi avustukseen on myönnetty määrärahaa 65 miljoonaa euroa Kestävän kasvun ohjelmassa, joista 10 miljoonaa euroa vuoden 2021 ensimmäisessä lisätalousarviossa ja 15 miljoonaa euroa vuoden 2021 kolmannessa lisätalousarviesityksessä. Avustusta myönnetään 4 000 euroa, kun öljylämmityksestä siirrytään kaukolämpöön, maalämpöpumppuun tai ilma-vesilämpöpumppuun, ja 2 500 euroa, kun siirrytään muihin lämmitysjärjestelmiin. Avustusta ei myönnetä lainkaan, jos uusi rakennuskohde on lämmitetty fossiilisia polttoaineita.

Vaihtoehtona kotitalousvähennyksen korottamiselle olisi jatkaa suoran tuen myöntämistä öljylämmityksestä luopujille. Suoran tuen etuna olisi sen tasapuolisempi kohdentuminen, koska suora tuki kohdistuu saman suuruisena kaikille tukeen oikeutetuille. Kotitalousvähennyksestä ei voi hyödyntää lainkaan, jos tulot ovat sen verran pienet, että niistä ei tule maksettavaksi veroa. Voi myös olla, että verot riittävät hyödyntämään vain osan kotitalousvähennyksestä. Kotitalousvähennykseen vaikuttavat myös kotitalouden kokoonpano ja perhesuhteet. Toisaalta kotitalousvähennys on vakiintunut tukimuoto asunnon kunnossapito- ja perusparannustöiden kohdalla, joten se on todennäköisesti monelle lämmitystaparemonttia harkitsevalle tutumpi tukimuoto kuin uusi suora tuki.

Kevään kehysriihen linjauksen mukaisesti hallituksen tavoite on, että Suomen kestävän kasvun ohjelman kautta tulevien tukien jälkeen muutostyöt voisivat jatkua kotitalousvähennyksen tukemana.

Työsuhdeautojen verotusarvon alentaminen

Valtiovarainministeriön asettama liikenteen verotusta käsittelevä työryhmä tarkasteli väliraportissaan erilaisia malleja, joilla voitaisiin toteuttaa hallitusohjelmaan sisältyvä kirjaus vähäpäästöisten työsuhdeautojen verotuksen tukemisesta. Nyt ehdotettavan kiinteän tuen mallin lisäksi

tarkasteltiin prosentuaalisen verotuen mallia sekä näiden yhdistelmää. Prosentuaalinen verotuki määräytyisi auton hinnan perusteella, jolloin tuen euromäärä kasvaisi auton hinnan kasvaessa. Yhdistelmämallissa tuki pohjautuisi auton hintaan tiettyyn ylärajaan saakka ja tätä kalliimmilla autoilla tuki olisi euromääräisesti kiinteä.

Prosentuaalisessa verotukimallissa tuen osuus auton hinnasta olisi sama kaikille autoille, mikä johtaisi euromääräisesti suurempaan tukeen kalliimmille autoille. Tämä tarkoittaisi heikompaan kustannustehokkuutta päästövähennysten kannalta. Tuen kustannuksia on myös vaikeampi ennakoida prosentuaalisen tuen kohdalla, sillä kustannukset eivät riipu pelkästään automäärästä, vaan myös siitä, minkä hintaisia autoja tuen voimassaolon aikana hankitaan. Prosentuaalinen verotuki voi olla myös sosiaalisen oikeudenmukaisuuden kannalta kiinteää verotukea ongelmallisempi. Verotuki voisi nousta euromääräisesti varsin suureksi kalleimpien automallien kohdalla, ja tällaiset työsuhdeautot ovat monissa tapauksissa lähinnä yrityksen johtohenkilöiden saatavilla.

Yhdistelmämallin vaikutukset valittuun ylärajaan saakka olisivat vastaavia kuin prosentuaalisessa verotukimallissa ja tämän ylittävältä osalta vaikutukset vastaisivat kiinteää verotukea. Vaikka tällä tavalla olisi mahdollista rajata prosentuaalisen verotuen kärjistäviä vaikutuksia kalleimpien autojen kohdalla, päästövähennyksiin tähtäävän tavoitteen kannalta voidaan kiinteää tukea kuitenkin pitää kokonaisuutena arvioiden tarkoituksenmukaisempana. Kyse olisi myös monimutkaisemmasta järjestelmästä.

Ehdotettavan verotusarvon alentamisen vaihtoehtona olisi toteuttaa verotuki palkansaajan verotuksessa ansiotulosta tehtävänä vähennyksenä. Tämä edellyttäisi kuitenkin uuden erillisen vähennyksen rakentamista verojärjestelmään. Verojärjestelmän selkeys ja yksinkertaisuus samoin kuin se, että verotuki on tarkoitettu vain työnantajan hankkimille työsuhdeautoille eikä esimerkiksi työntekijöiden itse hankkimille vähäpäästöisille autoille, puoltaa nyt ehdotettavaa alennettua verotusarvoa tuen toteutustapana. Se myös vastaa tällä hetkellä täyssähköautoille myönnettävän verotuen toteutustapaa.

5.2 Ulkomaiden lainsäädäntö ja muut ulkomailla käytetyt keinot

Kotitalousvähennys

Ruotsissa on käytössä remontointiin ja kotitaloustyöhön liittyvä verovähennysjärjestelmä. Ruotsissa vähennystä myönnetään korjaus-, kunnossapito ja perusparannustöiden (rotavdrag) sekä kotitalouspalveluiden perusteella (rutavdrag).

Myös Ruotsissa vähennys myönnetään vain työn osuudesta, ei esimerkiksi materiaaleista. Vähennettävä osuus työkustannuksista on remonttistöiden kohdalla 30 prosenttia ja kotitalouspalveluiden kohdalla 50 prosenttia. Vähennyksen henkilökohtainen enimmäismäärä on 75 000 kruunua vuodessa kuitenkin niin, että enimmäismäärä voi sisältää korjaus-, kunnossapito- ja perusparannustöiden perusteella myönnettävää vähennystä enintään 50 000 kruunua.

Ruotsissa vähennyksen myöntämistapa eroaa Suomen kotitalousvähennyksestä. Ruotsissa kuluttaja ei hae itse vähennystä vaan palveluntarjoaja vähentää kotitalousvähennyksen suoraan hinnasta ja hakee puolestaan vähennyksen verottajalta.

Työsuhdeautot

Tässä esitettävä kansainvälinen vertailu perustuu liikenteen verotusta käsitelleen työryhmän väliraportissa esitettyyn kansainväliseen vertailuun.

Alankomaissa työsuhdeautojen luontoisedun vuotuinen verotusarvo on lähtökohtaisesti 22 prosenttia auton yleisestä vähittäismyyntihinnasta, eli 1,83 prosenttia kuukaudessa. Työsuhdeautojen luontoisedun verotusarvoa on kuitenkin alennettu nollopäästöisille autoille siten, että vuodesta 2020 alkaen verotusarvo nollopäästöisten työsuhdeautojen luontoisedulle on 8 prosenttia yleisestä vähittäismyyntihinnasta, jos auton hankintahinta on enintään 45 000 euroa. Alankomaat on muuttanut vähäpäästöisten työsuhdeautojen verotusta useana vuotena. Vuosien 2017–2019 aikana nollopäästöisille täyssähkö- ja polttokennoautoille verotusarvo oli 4 prosenttia yleisestä vähittäismyyntihinnasta, jos auton hankintahinta oli enintään 50 000 euroa. Lisäksi aiemmin vähäpäästöisten työsuhdeautojen luontoisedun verotusarvo oli päästöarvoltaan alle 50 hiilidioksidigrammaa kilometriltä oleville autoille 0 prosenttia ja päästöarvoltaan 51–88 hiilidioksidigrammaa kilometriltä oleville autoille 14 prosenttia. Verotusarvoa ja alennetun verotusarvon päästörajaa on viime vuosina nostettu, koska ohjausvaikutus ja tuloverovaikutukset arvioitiin tarkoituksettoman suuriksi. Jatkossa sähköautojen alennetusta työsuhdeautojen verotusarvosta arvioidaan luovuttavan vaihteittain.

Norjassa työsuhdeautojen luontoisedun vuotuinen verotusarvo on normaalisti 30 prosenttia vähittäismyyntihinnasta 308 500 kruunuun saakka ja 20 prosenttia tämän ylittävältä osalta. Työsuhdekäytössä olevien täyssähköautojen verotusarvon laskennassa otetaan huomioon auton vähittäismyyntihinnasta vain 60 prosenttia, kun taas muilla autoilla laskentaperusteena on 75 tai 100 prosenttia vähittäismyyntihinnasta sen mukaan, ylittääkö työajon määrä 40 000 kilometriä vuodessa. Norjassa sähköautoja on tuettu erittäin voimakkaasti myös useilla muilla veroeduilla.

Ranskassa työsuhdeautojen verotusarvoon vaikuttaa hiilidioksidiarvon ja käyttövoiman perusteella määriteltävä osuus, joka suhteuttaa verotusarvon auton hiilidioksidipäästöjen määrään. Työsuhdeautojen luontoisedun verotusarvo on lähtökohtaisesti 9 prosenttia auton hankintahinnasta, eli 0,75 prosenttia kuukaudessa. Päästöarvoltaan alle 20 hiilidioksidigrammaa kilometriltä olevat autot ovat vapautettu kokonaan verosta, ja vastaavasti hybridautojen, joiden päästöarvo on alle 110 hiilidioksidigrammaa kilometriltä, verotusarvon katsotaan olevan 0 ensimmäisen käyttövuoden aikana. Lisäksi polttomoottoriajoneuvoilla työsuhdeauton verotusarvoon vaikuttaa polttoainetyyppi ja auton ikä siten, että verotusarvo on korkein vanhoilla polttomoottoriautoilla.

Ruotsissa työsuhdeautojen verotusarvon määrittäminen perustuu auton vähittäismyyntiarvoon ja yksityisajona ajettujen kilometrien määrään. Täyssähköautot, ladattavat hybridit ja kaasukäyttöiset autot saavat verotusarvon määrittämiseen liittyvän vähennyksen siten, että niiden verotusarvon määrittämisessä käytetään vastaavan diesel- tai bensiinikäyttöisen auton vähittäismyyntiarvoa. Ruotsin valtiontalouden tarkastusvirasto, Riksrevisionen, on tarkastellut vähäpäästöisiä työsuhdeautoja koskevaa verotusta osana vähäpäästöisten autojen tukikokonaisuuden arviointia. Tarkastusvirasto teki havainnon, että tukimallin kustannukset verrattuna vaihtoehtoiseen päästövähennystoimenpiteisiin vaikuttavat suhteellisen korkeilta ja ettei Ruotsin nykyinen työsuhdeautojen tukimalli ole kustannustehokas ohjauskeino. Tarkastusvirasto on suosittelut arvioimaan jatkossa työsuhdeautoja koskevan tukimallin tarvetta ja kustannustehokkuutta.

Saksassa työsuhdeautojen luontoisedun verotusarvo perustuu auton vähittäismyyntiarvoon ja työmatkan pituuteen. Verotusarvo on vuositasolla 12 prosenttia, eli yksi prosentti kuukaudessa, johon lisätään kuukausitasoinen osuus työmatkasta. Täyssähköautoille on vuodesta 2019 alkaen myönnetty 0,5 prosenttiyksikön alennus verotusarvon laskentaan. Lisäksi alennuksen saavat sellaiset ladattavat hybridautot, joiden päästöarvo on enintään 50 hiilidioksidigrammaa kilometriltä tai toimintasäde vähintään 40 kilometriä. Lisäksi vuoden 2020 alusta työsuhdekäytössä

olevien täyssähköautojen verotusarvon laskentaa on muutettu siten, että auton verollisesta bruttohinnasta otetaan verotusarvon laskennassa huomioon vain 25 prosenttia, jos auton uushankintahinta on alle 40 000 euroa.

Irlannissa työsuhdeauton verotusarvo on yleisesti 30 prosenttia auton uushankintahinnasta, eli 2,5 prosenttia kuukaudessa. Vähäpäästäiset työsuhdeautot hyötyvät alemmasta luontoisedun verotusarvosta siten, että vuonna 2018 työsuhdeautokäytössä olleet sekä uudet sähköautot vapautettiin kokonaan luontoisedusta. Sähkökäyttöisten työsuhdeautojen etuutta jatketaan myös vuosina 2019–2021, mutta työsuhde-etuuden arvon laskentaa muutettiin vuoden 2019 alussa. Uushankintahinnaltaan alle 50 000 euron täyssähköautot vapautetaan jatkossakin kokonaan luontoisedun verotuksesta. Sähköautot, joiden uushankintahinta ylittää 50 000 euron rajan, verotetaan alemmalla verotusarvolla, joka lasketaan vähentämällä uushankintahinnasta 50 000 euroa. Lisäksi vuoden 2019 loppuun saakka yritykset saivat hankintakannustetta vähäpäästöisten työsuhdeautojen hankintaan enintään 3 800 euroa.

Itävallassa työsuhdeautojen verotusarvo liittyy auton hiilidioksidipäästöön. Luontoisedun verotusarvo on 1,5 prosenttia kuukaudessa ja enintään 720 euroa, jos auton päästöarvo on enintään 118 hiilidioksidigrammaa kilometrillä. Mikäli päästöarvo on suurempi, verotusarvo on kaksi prosenttia kuukaudessa ja enintään 960 euroa. Täyssähköautot ovat vapautettu täysin luontoisedun verotuksesta. Itävallassa yritykset voivat kotitalouksien ohessa saada täyssähköauton hankintaan 3 000 euron hankintatuen ja lataushybridiin 1 500 euroa, jos auton toimintasäde on yli 50 kilometriä. Edellytyksenä on, että auton hankintahinta on alle 60 000 euroa.

Portugalissa yritykset voivat saada 2 250 euron hankintakannusteen sähkökäyttöisten henkilö- ja pakettiautojen hankintaan, mikäli auton hankintahinta on alle 62 500 euroa. Yrityksille tuen määrä on rajattu enimmillään neljään autoon yritystä kohti. Portugalissa tuki on sidottu budjettiin, joka oli vuodelle 2019 yhteensä 3 miljoonaa euroa. Yritykset voivat lisäksi tehdä yhteisöverosta vähennyksiä sähköautojen hankinnasta aiheutuneiden investointikulujen perusteella. Yhteisöverovähennyksiä saa tehdä ainoastaan yrityskäytössä olevista autoista, ja myös niissä sovelletaan 62 500 euron hankintahinnan ylärajaa.

6 Lausuntopalaute

Lausuntokierroksella ollut esitysluonnos sisälsi ehdotuksen kotitalousvähennyksen korottamisesta öljylämmityksestä luopumisen osalta sekä ehdotukset vähäpäästöisten työsuhdeautojen verotusarvon alentamiseksi ja metsävähennyksen supistamiseksi. Lisäksi ulkomailta tulevan palkansaajan lähdeverosta annetun lain muutosehdotuksesta on kuultu Ahvenanmaan maakunnan hallitusta.

Lausunnon esitysluonnoksesta antoivat: Liikenne- ja viestintäministeriö, Maa- ja metsätalousministeriö, Ympäristöministeriö, Akava ry, Autoalan Keskusliitto ry, Autoliitto, Autotuojat ja -teollisuus ry, Bioenergia ry, Elinkeinoelämän Keskusliitto ry, Finanssiala ry, Gasum Oy, Keskuskauppakamari, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK, Meto – Metsäalan asiantuntijat ry, Metsäteollisuus ry, Pirkanmaan ELY-keskus, Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry, Suomen Biokierto ja Biokaasu ry, Suomen Kaasuyhdistys, Suomen luonnonsuojeluliitto, Suomen Yrittäjät ry, Taaleri Pääomarahastot Oy, Toimihenkilökeskusjärjestö STTK ry, Verohallinto ja Veronmaksajain Keskusliitto ry.

Saaduista lausunnoista on laadittu lausuntoyhteenveto, joka löytyy Valtioneuvoston hankeikkunasta.

Kotitalousvähennystä koskevaa ehdotusta pääasiassa kannatettiin laajasti. Yhdessä lausunnossa katsottiin, että kotitalousvähennyksen kasvattamiselle ei ole perusteita. Eräässä lausunnossa katsottiin, että ehdotettu sääntely voisi johtaa tilanteeseen, jossa korotettua kotitalousvähennystä olisi mahdollista saada, vaikka vanha öljylämmitysjärjestelmä jätettäisiin paikalleen. Ehdotetussa sääntelyssä kuitenkin edellytetään, että öljylämmitysjärjestelmä tulisi poistaa kokonaan, jotta toimenpiteestä voisi saada korotetun kotitalousvähennyksen.

Vähäpäästöisten työsuhteautojen autoedun arvon alentamista pääasiassa kannatettiin laajasti. Useammassa kaasualan lausunnossa kiinnitettiin kuitenkin huomiota siihen, että ehdotettu 100 gramman päästöraja jättäisi suuren osan kaasuautoista tuen ulkopuolelle. Toisaalta useammassa autoalan lausunnoissa ehdotettua teknologianeutraalia päästörajaa pidettiin hyvänä ratkaisuna. Jatkovalmistelussa on katsottu, että rajaus on edelleen tarkoituksenmukaista määritellä teknologianeutraalisti käytössä olevan päästömittausten mukaisesti, johon liikenteen verotus muutoinkin perustuu. Käytännössä ehdotetun 100 gramman päästörajan alittavat ladattavat hybridautot sekä pieni määrä täyshybridi- ja kaasuautomalleja.

Metsävähennystä koskevaa ehdotusta kannatettiin laajasti. Useat lausunnonantajat kuitenkin katsoivat, että jo muodostuneiden metsävähennyspohjien hyödyntämismahdollisuuksiin ei tulisi puuttua, vaan muutoksen tulisi koskea vain lain voimaantulon jälkeisiä metsähankintoja. Lisäksi useat lausunnonantajat huomauttivat, että ehdotetussa säännöksessä ei oltu määritelty ajankohdtaa, minkä hetken omistussuhteiden perusteella metsävähennysoikeus määräytyisi. Kaikki asiasta huomauttaneet ehdottivat ajankohdaksi verovuoden päättymishetkeä. Lausuntokierroksen jälkeen ehdotukseen on lisätty lausunnoissa toivottu ajankohta, ja rajattu metsävähennysoikeuden poistaminen yhteismetsiltä koskemaan vain vuonna 2022 tai sen jälkeen hankittuja metsiä.

Lausuntokierroksen jälkeen esitykseen on lisätty budjettiriihen päätösten mukaisesti ehdotukset vuoden 2022 ansiotuloveroperusteiksi, kotitalousvähennyksen väliaikaiseksi korottamiseksi kotitalous-, hoiva- ja hoitotyön kohdalla sekä yhteisyyden hankintaan kohdistuvan velan koron vähennyskelpoisuudesta. Lisäksi esitykseen on sisällytetty ehdotus ulkomailta tulevan palkansaajan lähdeverosta annetun lain 7 §:n muuttamiseksi sekä teknisluonteinen muutosehdotus Harmaan talouden selvitysyksiköstä annetun lain 6 §:ään. Kotitalousvähennyksen kohdalla palkkojen prosenttia on korotettu lausunnolla olleesta 25 prosentista 30 prosenttiin. Tällöin tuen taso olisi samaa suuruusluokkaa palkatessa henkilö tai hankittaessa työtä yritykseltä.

7 Säännöskohtaiset perustelut

7.1 Vuoden 2022 tuloveroasteikkolaki

Esityksessä ehdotetaan verovuodelta 2022 toimitettavassa verotuksessa sovellettavaksi progressiivista ansiotulon tuloveroasteikkoa, jota on vuoden 2021 asteikkoon verrattuna lievennetty korottamalla asteikon tuloarvoja noin 3,0 prosentilla.

Tuloveroasteikon uusi ylin tuloluokka lisättiin tuloveroasteikkolakiin ensimmäisen kerran vuodelle 2013. Vuodelle 2015 tätä ylimmän tuloluokan euromääräistä alarajaa alennettiin 100 000 eurosta 90 000 euroon. Tuloveroasteikkoa kiristettiin vuodelle 2016 alentamalla asteikon ylimmän tuloluokan euromääräistä alarajaa eli niin sanotun solidaarisuusveron alarajaa 90 000 eurosta 72 300 euroon. Tämä tarkoitti kahden ylimmän tuloluokan yhdistymistä. Tämän jälkeen raja on pysynyt muutoin samana, mutta siihen on tehty vuosittain vastaava indeksitarkistus kuin muihinkin tuloluokkiin.

Vuonna 2021 tuloveroasteikon ylimmän tuloluokan euromääräinen alaraja on 80 500 euroa. Rajaan ehdotetaan tehtäväksi vastaava indeksitarkistus kuin muihinkin tuloluokkiin, minkä johdosta ehdotetaan, että vuoden 2022 tuloveroasteikon ylimmän tuloluokan euromääräinen alaraja olisi 82 900 euroa. Vuonna 2022 yli 82 900 euroa vuodessa valtion verotuksessa verotettavaa ansiotuloa saavia arvioidaan olevan noin 123 500 henkilöä. Hallitusohjelman mukaisesti niin kutsuttua solidaarisuusveroa jatketaan hallituskauden loppuun.

7.2 Tuloverolaki

55 §. Metsävähennys. Pykälän 1 momentin loppuun ehdotetaan lisättäväksi virke, jossa täsmennettäisiin yhteismetsän oikeutta metsävähennykseen. Yhteismetsällä olisi oikeus metsävähennyksen tekemiseen verovuonna 2022 tai sen jälkeen hankittujen metsien perusteella vain, jos sen osakaskunnan osuuksista verovuoden päättyessä vähintään puolet on luonnollisten henkilöiden ja kuolinpesien omistuksessa, eikä näiden omistus perustu sijoitusrahastolaissa (213/2019) tai vaihtoehtorahastojen hoitajista annetussa laissa (162/2014) säädettyyn sijoitusrahastoon tai vaihtoehtorahastoon tehtyyn sijoitukseen.

Yhteismetsän oikeus metsävähennykseen riippuisi siten sen siviilioikeudellisista omistussuhteista verovuoden päättyessä. Esimerkiksi sillä, että yhteismetsän osakkaana oleva luonnollinen henkilö on osakkaana verotusyhtymässä, eikä hänen siten verotuksessa katsota saavan tuloa suoraan yhteismetsästä, ei vaikuttaisi yhteismetsän oikeuteen tehdä metsävähennystä. Säännös ei poistaisi yhteismetsiltä oikeutta tehdä metsävähennystä viimeistään verovuonna 2021 hankittujen metsäkiinteistöjen perusteella. Siten viimeistään verovuonna 2021 muodostunut metsävähennyspohja olisi aina vähennettävissä, eivätkä yhteismetsän omistussuhteet tai niiden myöhemmät muutokset vaikuttaisi tähän.

Joissain tilanteissa voi olla epäselvää, ovatko sijoitusrahastomuotoiset metsärahasotot itsenäisiä oikeushenkilöitä niitä koskevien siviilioikeudellisten säännösten perusteella vai eivät. Kun esityksen tarkoituksena nimenomaisesti on poistaa metsävähennysoikeus metsärahasotojen omistuksessa olevilta yhteismetsiltä, ehdotetaan metsävähennysoikeus poistettavaksi myös sellaisilta yhteismetsiltä, joiden omistajina olisi muu kuin itsenäisenä oikeushenkilönä pidettävä rahasto. Ilman tällaista erityissäännöstä saattaisi olla mahdollista, että metsärahasoton omistama yhteismetsä täyttäisi metsävähennysoikeuden tekemiseen ehdotettavan vaatimuksen, jonka mukaan vähintään puolet yhteismetsän osakaskunnan osuuksista on luonnollisten henkilöiden ja kuolinpesien omistuksessa.

58 §. Korkomenot. Pykälän 1 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi säännös, jonka mukaan tulonhankkimisvelkana pidettäisiin myös tulonhankkimiskäytössä olevan yhteisyyden osuuden hankintaan kohdistuvaa velkaa. Näiden velkojen korot tulisivat siten vähennyskelpoisiksi tulonhankkimisvelan korkoina.

Muutos koskisi kaikkia tuloverolain mukaisten yhteisyyksien hankintaan kohdistuvia velkoja, jos kyse olisi tulonhankkimiskäytössä olevasta osuudesta yhteisyyteen. Käytännössä korkojen vähennyskelpoisuus kohdistuisi yhteismetsäosuusien hankintaan kohdistuvan velan korkoihin. Yhteismetsä on yhteismetsälain mukaan kiinteistöille yhteisesti kuuluva alue, joka on tarkoitettu käytettäväksi kestävä metsätalouden harjoittamiseen osakkaidensa hyväksi. Yhteismetsälain mukaan myös yhteismetsäosuusien erilliset luovutukset ovat mahdollisia ja osuuksilla on markkinoita. Yhteismetsäosuuksia hankitaan sijoitustarkoituksessa ja niiden osakkaille maksetaan säännöllisesti ylijäämää. Myös metsän suoraan hankintaan otetun velan korot voidaan katsoa tulonhankkimisvelan koroksi. Jos velka kohdistuisi yhteismetsäosuuden hankinnan lisäksi yhteismetsäosuuden sisältävän kiinteistön hankintaan, joka ei muuten olisi tulonhankkimiskäy-

tössä, velan koroista katsottaisiin vähennyskelpoiseksi vain se osuus, joka vastaa yhteismetsä-
osuuden käyvän arvon osuutta koko kiinteistön kaikkien omaisuuserien käyvästä arvosta. Mui-
den yhteisuuksien kohdalla tulonhankkimistarkoituksen arvioidaan olevan harvinaista.

Muutos ei koskisi yhteisöjen ja elinkeinoyhtymien korkomenojen vähennyskelpoisuutta. Pykä-
län 9 momentin mukaan yhteisöjen ja elinkeinoyhtymien korkomenot vähennettäisiin edelleen
siten kuin elinkeinotulon verottamisesta annetun lain (360/1968) 18 a ja 18 b §:ssä säädetään.

64 a §. Liikenteen työsuhte-etujenväliaikaiset veronhuojennukset vuosina 2021–2025. Py-
kälään ehdotetaan lisättäväksi väliaikaisesti uusi 3 momentti, jossa säädettäisiin vähäpäästöisten
työsuhteautojen verotusarvon alentamisesta.

Momentin mukaan autoedun arvoa alennettaisiin 85 eurolla jokaiselta sellaiselta kuukaudelta,
jona etu on muodostunut sellaisen auton käyttämisestä, jonka autoverolain 10 §:n 1 momentissa
tarkoitettu ajonaikainen hiilidioksidipäästö on vähintään 1 ja enintään 100 grammaa kilometriä
kohden. Tämä tarkoittaa WLTP-mittausmenetelmällä mitattuja päästöjä. Alennus tehtäisiin ky-
seiselle autolle Verohallinnon vuosittain vahvistaman luontoisetupäätöksen mukaisesti laske-
tusta kuukausikohtaisesta verotusarvosta. Vähennys olisi sama riippumatta siitä, käytetäänkö
edun arvon laskennassa kaavamaista arvoa vai kilometrikohtaista arvoa. Työnantaja toimittaisi
ennakonpidätyksen alennetun verotusarvon perusteella. Auto voisi olla työntekijän käytössä
joko vapaana autoetuna tai käytöetuna ja tuki koskisi vuonna 2021 tai sen jälkeen Suomeen
ensirekisteröityjä autoja.

Työnantajat ilmoittavat tiedot luontoiseduista tulorekisteriin. Vuoden 2022 alusta alkaen au-
toedusta tulorekisteriin ilmoitettavia tietoja on tarkoitus laajentaa siten, että edusta ilmoitetta-
isiin verotusmenettelylain (1558/1995) 15.1 §:n ja tulotietojärjestelmästä annetun lain (53/2018)
6.2 §:n 1 kohdan nojalla myös auton päästölukema, jos edun arvoa on alennettu tuloverolain
64 a §:n nojalla.

106 §. Kunnallisverotuksen perusvähennys. Pykälää ehdotetaan muutettavaksi siten, että pe-
rusvähennyksen enimmäismäärää korotettaisiin 3 630 eurosta 3 740 euroon. Perusvähennys tu-
lisi täysimääräisenä myönnettäväksi päivärahatuloa saavalla 3 740 euron vuosituloilla, palkka-
tuloa saavalla noin 7 800 euron ja eläketuloa saavalla noin 12 200 euron vuosituloilla. Perusvä-
hennyksen vaikutus ulottuisi päivärahatulon saajalla noin 24 400 euron vuosituloille, palkkatu-
lon saajalla noin 31 000 euron ja eläketulon saajalla noin 25 600 euron vuosituloille.

125 §. Työtulovähennys. Pykälän 2 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että työtulovä-
hennyksen enimmäismäärää korotettaisiin 1 840 eurosta 1 930 euroon. Vähennyksen poistuma-
prosenttia korotettaisiin 1,89 prosentista 1,96 prosenttiin puhtaan ansiotulon 33 000 euroa ylit-
täväältä osalta. Kun puhdas ansiotulo on noin 132 200 euroa, työtulovähennystä ei enää myön-
nettäisi. Vähennyksen kertymäprosenttia ehdotetaan korotettavaksi 12,7 prosentista 13 prosent-
tiin.

127 a §. Kotitalousvähennys. Pykälän 3 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että siitä
poistetaan viittaus asuntojen korjaus-, energia- ja terveyshaitta-avustuksista annettuun lakiin
(1184/2005). Edellä mainittu laki on kumottu 1.1.2017 voimaan tulleella lailla asuinrakennusten
ja asuntojen korjausavustuksista (1087/2016), joka ei enää koske pientalojen lämmitystapamuu-
toksiin myönnettäviä avustuksia. Kotitalousvähennystä ei siten myönnetä asunnon kunnossa-
pito- tai perusparannustyön perusteella, jos asunnon korjaukseen on myönnetty valtion tai muun
julkisyhteisön varoista korjausavustusta.

127 f §. Kotitalousvähennyksen enimmäismäärää ja vähennyksen perusteita koskevat poikkeukset verovuosina 2022–2027. Lakiin ehdotetaan lisättäväksi väliaikaisesti uusi 127 f §, jossa säädettäisiin kotitalousvähennyksen enimmäismäärää ja vähennyksen perusteita koskevista poikkeuksista verovuosina 2022–2027. Kotitalousvähennyksen enimmäismäärää ja vähennettävää osuutta kustannuksista korotettaisiin öljylämmityksestä luopumisen osalta vuosina 2022–2027. Verovuosina 2022 ja 2023 vastaava korotus koskisi myös kotitalous-, hoiva- tai hoitotyön perusteella myönnettävää kotitalousvähennystä.

Pykälän 1 momentin mukaan verovuosina 2022–2027 kotitalousvähennyksen henkilökohtainen enimmäismäärä olisi 3 500 euroa. Koska korotettu enimmäismäärä koskisi verovuosina 2022 ja 2023 öljylämmityksestä luopumista sekä kotitalous-, hoiva- ja hoitotyötä, tähän enimmäismäärään voisi kyseisinä vuosina sisältyä muun vähennyskelpoisen työn kuin öljylämmityksestä luopumisen sekä kotitalous-, hoiva- ja hoitotyön perusteella myönnettävää vähennystä enintään nykyisen enimmäismäärän verran eli 2 250 euroa. Muita vähennyskelpoisia töitä olisivat näinä vuosina muut vähennykseen oikeuttavat asunnon kunnossapito- ja perusparannustyöt kuin öljylämmityksestä luopumiseen kohdistuvat työt. Verovuosina 2024–2027 korotettu enimmäismäärä koskisi vain öljylämmityksestä luopumisen perusteella myönnettävää kotitalousvähennystä, joten näinä vuosina korotettuun enimmäismäärään voisi sisältyä muun vähennyskelpoisen työn kuin öljylämmityksestä luopumisen perusteella myönnettävää vähennystä enintään 2 250 euroa. Vähennykseen oikeuttavien töiden määritelmään ei ehdoteta muutoksia, joten näinä vuosina muita vähennyskelpoisia töitä olisivat 127 a §:n mukaisesti kotitalous-, hoiva- tai hoitotyöt sekä muut asunnon tai vapaa-ajan asunnon kunnossapito- tai perusparannustyöt kuin öljylämmityksestä luopumiseen kohdistuvat työt.

Jos verovelvollinen teettäisi vuosien 2022–2027 aikana lämmitysjärjestelmäremontin, jossa öljylämmitys vaihdetaan muuhun lämmitysjärjestelmään kuin fossiilisia polttoaineita käyttävään järjestelmään, hän voisi siis saada kotitalousvähennystä enintään 3 500 euroa vuodessa. Jos verovelvollinen saisi kotitalousvähennystä myös muiden kuin lämmitysjärjestelmäremontin kustannusten perusteella esimerkiksi 500 euroa, voisi hän saada vähennystä lämmitysjärjestelmäremontin kustannusten perusteella vielä enintään 3 000 euroa, jolloin 3 500 euron enimmäismäärä tulisi täyteen. Jos verovelvollinen saisi kotitalousvähennystä muista kustannuksista täydet 2 250 euroa, voisi hän saada öljylämmityksestä luopumisesta kotitalousvähennystä vielä enintään 1 250 euroa. Verovuosina 2022 ja 2023 korkeampi enimmäismäärä koskisi myös tavanomaisen kotitalous-, hoiva- ja hoitotyön perusteella myönnettävää vähennystä. Verovelvollinen voisi siten saada näinä vuosina kotitalousvähennystä yhteensä 3 500 euroa vuodessa öljylämmityksestä luopumisen sekä kotitalous-, hoiva- ja hoitotyön kustannusten perusteella. Jos verovelvollinen saisi kotitalousvähennystä vuonna 2022 tai 2023 myös muiden kuin lämmitysjärjestelmäremontin sekä kotitalous- hoiva- ja hoitotyön kustannusten perusteella esimerkiksi 500 euroa, voisi hän saada vähennystä lämmitysjärjestelmäremontin sekä tavanomaisen kotitalous-, hoiva- ja hoitotyön kustannusten perusteella vielä yhteensä enintään 3 000 euroa, jolloin 3 500 euron enimmäismäärä tulisi täyteen. Kotitalousvähennystä laskettaessa vähennettäisiin ensin muiden töiden kuin korotetun enimmäismäärän piirissä olevien töiden perusteella myönnettävä vähennys. Vähentämisjärjestyksellä on merkitystä tilanteissa, joissa vähentämättä jäänyt määrä vähennetään verovelvollisen puolison verotuksessa. Vähentämisjärjestyksen johdosta puoliset voisivat saada maksimaalisen hyödyn kotitalousvähennyksestä.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin vähennyksen perusteista tavanomaisen kotitalous-, hoiva- ja hoitotyön osalta vuosien 2022–2023 verotuksissa ja öljylämmityksestä luopumisen osalta vuosien 2022–2027 verotuksissa. Momentin 1 kohdan mukaan verovelvollinen saisi vähentää verovuosina 2022–2023 tavanomaisen kotitalous-, hoiva- tai hoitotyön osalta ja verovuosina 2022–2027 öljylämmityksestä luopumisen osalta kotitalousvähennykseen oikeuttavasta työstä

maksamansa työnantajan sairausvakuutusmaksun, pakollisen työeläkemaksun, tapaturmavakuutusmaksun, työttömyysvakuutusmaksun ja ryhmähenkivakuutusmaksun sekä lisäksi 30 prosenttia maksamastaan palkasta. Vähennettävä osuus palkasta olisi siten 15 prosenttiyksikköä korkeampi kuin muiden kotitalousvähennykseen oikeuttavien töiden kohdalla.

Momentin 2 kohdan mukaan verovelvollinen saisi vähentää verovuosina 2022–2023 tavanomaisen kotitalous-, hoiva- tai hoitotyön osalta ja verovuosina 2022–2027 öljylämmityksestä luopumisen osalta kotitalousvähennykseen oikeuttavasta työstä ennakoperintälain 25 §:ssä tarkoitetulle ennakoperintärekisteriin merkitylle tuloveronalaista toimintaa harjoittavalle maksetusta työkorvauksesta 60 prosenttia. Vähennettävä osuus työkorvauksesta olisi siten 20 prosenttiyksikköä korkeampi kuin muiden vähennykseen oikeuttavien töiden kohdalla. Vastaava vähennys voitaisiin tehdä myös toisessa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa tehdystä työstä maksetusta työkorvauksesta, jos verovelvollinen osoittaa, ettei suorituksen saajalla ole ennakoperintälain 26 §:ssä tarkoitettuja laiminlyöntejä.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin siitä, mitä öljylämmityksestä luopumisella tässä yhteydessä tarkoitettaisiin. Määritelmä vastaisi niitä edellytyksiä, joiden perusteella Pirkanmaan ELY-keskus tällä hetkellä myöntää avustusta öljylämmityksestä luopumiseen.

Öljylämmityksestä luopumisella tarkoitettaisiin sellaisia lämmitysjärjestelmien muutostoimenpiteitä, joilla poistetaan öljylämmitysjärjestelmä ja jonka tilalle korvaavaksi lämmitysjärjestelmäksi asennetaan muu lämmitysjärjestelmä, kuin fossiilisia polttoaineita käyttävä rakennuskohdainen lämmitysjärjestelmä. Muita kuin fossiilisia polttoaineita käyttäviä rakennuskohtaisia lämmitysjärjestelmiä ovat muun muassa maalämpö, ilma-vesilämpö, kaukolämpö, puupohjaiset lämmitysmuodot kuten pellettilämmitys, sähkölämmitys, ilmalämpöpumppujen ja sähkölämmityksen yhdistelmä, sekä useita lämmitysmuotoja yhdistävät ratkaisut. Sillä miten kaukolämpöä tai sähköä tuotettaisiin, ei tässä yhteydessä olisi merkitystä. Keskeistä on, ettei uudessa rakennuskohtaisessa lämmitysjärjestelmässä käytetä fossiilista polttoainetta, kuten öljyä, hiiltä, maakaasua tai turvetta. Kyse olisi öljylämmityksestä luopumisesta, jos toimenpide sisältäisi öljylämmitysjärjestelmän öljykattilan, -polttimen, -säiliön ja -putkien poistamisen ja korvaavan lämmitysjärjestelmän asentamisen öljylämmitysjärjestelmän tilalle. Öljylämmitysjärjestelmä tulisi siten poistaa kokonaan, jotta toimenpiteestä voisi saada korotetun kotitalousvähennyksen. Joissakin poikkeustapauksissa on kuitenkin mahdollista, että ympäristönsuojeluviranomainen myöntää poikkeusluvan käytöstä poistetun öljysäiliön poistamisvelvollisuudesta. Poikkeuslupa voi tulla kyseeseen esimerkiksi silloin, jos maanalaisen säiliön nostaminen maasta on teknisesti vaikeaa tai siitä aiheutuu merkittävää vahinkoa muulle omaisuudelle eikä poikkeamisesta arvioida aiheutuvan ympäristön pilaantumisen vaaraa. Öljylämmityksestä luopumiseksi voitaisiin siten katsoa myös tilanteet, joissa ympäristönsuojeluviranomainen olisi myöntänyt poikkeusluvan öljysäiliön poistamisvelvollisuudesta, tai jos öljysäiliön poistaminen ei olisi mahdollista ilman rakennuksen kantavien rakenteiden purkamista. Öljylämmityksestä luopumiseksi ei katsottaisi toimenpiteitä, joissa öljylämmitysjärjestelmä muutettaisiin käyttämään biopolttoöljyä tai biokaasua.

Jos rakennukseen asennettaisiin esimerkiksi ilma-vesilämpöpumppu tai muu vastaava lämmitysjärjestelmä, mutta öljylämmitys jätettäisiin edelleen rakennukseen rinnakkaiseksi lämmitysjärjestelmäksi, kyse ei olisi öljylämmityksestä luopumisesta, eikä toimenpiteestä saisi korotettua kotitalousvähennystä. Kyse olisi kuitenkin asunnon kunnossapito- ja perusparannustyöstä, joka oikeuttaa kotitalousvähennykseen, joten myös näissä tilanteissa voisi saada kotitalousvähennystä sen yleisten säännösten mukaisesti.

Nyt ehdotettava 127 f § olisi väliaikainen ja muita kotitalousvähennystä koskevia säännöksiä täydentävä säännös. Öljylämmityksestä luopumisen sekä tavanomaisen kotitalous-, hoiva- ja

hoitotyön perusteella myönnettävään kotitalousvähennykseen sovellettaisiin siten muilta osin, mitä 127 a–c §:ssä säädetään. Näin ollen esimerkiksi 100 euron omavastuu koskisi myös näiden töiden perusteella myönnettävää kotitalousvähennystä. Myös esimerkiksi se, että vähennys myönnetään vain työn osuudesta ja vain siltä osin kuin vähennykseen oikeuttava työ tehdään asunnossa tai vapaa-ajanasunnossa, koskisi myös korotetun kotitalousvähennyksen piirissä olevia töitä.

7.3 Laki ulkomailta tulevan palkansaajan lähdeverosta

7 §. Lain soveltaminen Ahvenanmaan maakunnassa. Pykälää ehdotetaan muutettavaksi siten, että kunnallisveroa Ahvenanmaan kunnalle suorittamaan velvollisen avainhenkilön palkkatulon lähdeveron suuruus olisi 14,5 prosenttia. Jos pykälän soveltamisen edellytykset olisivat olemassa, asiasta olisi jatkossakin tehtävä merkintä palkansaajan verokorttiin. Lakia sovellettaisiin ensimmäisen kerran vuodelta 2022 toimitettavaan verotukseen. Lain 7 §:ää sovellettaisiin kuitenkin verovelvollisen hakemuksesta vuosina 2020 ja 2021 maksettuihin palkkatuloihin riippumatta lain 4 §:ssä säädetyistä määräajoista.

7.4 Laki Harmaan talouden selvitysyksiköstä

6 §. Velvoitteidenhoitoselvityksen käyttötarkoitus. Pykälän 1 momentin 20 kohtaa ehdotetaan laajennettavaksi siten, että Harmaan talouden selvitysyksikkö laatisi velvoitteidenhoitoselvityksen tukemaan myös hankintalain sekä vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain mukaisissa kansalliset kynnyksarvot alittavissa hankinnoissa. Lisäksi kohtaa ehdotetaan laajennettavaksi siten, että julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain 81 §:n 1 momentissa tarkoitettujen harkinnanvaraisten poissulkemisperusteiden olemassaolo voitaisiin tarkistaa myös 78 §:ssä tarkoitetuista tarjoajan alihankkijoista.

8 Voimaantulo

Lait ehdotetaan tulemaan voimaan 1.1.2022. Tuloverolain 64 a §:n 3 momentti olisi voimassa vuoden 2025 loppuun ja 127 f § vuoden 2027 loppuun. Lakeja sovellettaisiin ensimmäisen kerran verovuodelta 2022 toimitettavassa verotuksessa. Ulkomailta tulevan palkansaajan lähdeverosta annetun lain 7 §:ää sovelletaan kuitenkin verovelvollisen hakemuksesta vuosina 2020 ja 2021 maksettuihin palkkatuloihin riippumatta lain 4 §:ssä säädetyistä määräajoista.

9 Suhde muihin esityksiin

Esitys liittyy valtion vuoden 2022 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

10 Suhde perustuslakiin ja sääntämismääräykset

Perustuslain 81 §:n 1 momentin mukaan valtion verosta säädetään lailla, joka sisältää säännökset verovelvollisuuden ja veron suuruuden perusteista sekä verovelvollisen oikeusturvasta. Perustuslakivaliokunta on lausunnossa PeVL 1/2009 vp todennut, että perustuslakiin ei sisälly yleistä taannehtivan verolain kieltoa. Sen sijaan valiokunnan mielestä yleisistä oikeusperiaatteista – kuten ennakoitavuuden ja kohtuullisuuden vaatimuksista – lähtien voidaan muotoilla lähtökohta, jonka mukaan taannehtivaa verolainsäädäntöä tulee välttää. Tästä huolimatta yksittäisiin tapauksiin saattaa liittyä sellaisia erityispiirteitä, että taannehtivankaan verolainsäädännön hyväksyminen ei muodostu suorastaan valtiosäännön vastaiseksi.

HE 142/2021 vp

Avainhenkilölain 7 §:ää ehdotetaan muutettavaksi siten, että pykälää sovellettaisiin verovelvollisen hakemuksesta vuosina 2020 ja 2021 maksettuun palkkatuloon. Avainhenkilölain 4 §:ssä säädettyjä määräaikoja ei kuitenkaan sovellettaisi, kun verovelvollinen hakee ehdotetun 7 §:n mukaista alempaa verokantaa vuosina 2020 ja 2021 maksettuun palkkatuloon.

Lakimuutos olisi verovelvolliselle eduksi siten, että lain soveltamisedellytykset täyttävä avainhenkilö voisi hakemuksesta saada palkkatuloonsa sovellettavaksi alemman verokannan. Tästä johtuen taannehtiva verolainsäädäntö ei perustuslakivaliokunnan päätöskäytännön tarkoittamalla tavalla muodostuisi valtiosäännön vastaiseksi.

Ponsi

Edellä esitetyn perusteella annetaan eduskunnan hyväksyttäviksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki

vuoden 2022 tuloveroasteikosta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Vuodelta 2022 toimitettavassa verotuksessa määrätään tuloverolain (1535/1992) perusteella valtiolle ansiotulosta suoritettava tulovero progressiivisen tuloveroasteikon mukaan seuraavasti:

Verotettava ansiotulo, euroa	Vero alarajan kohdalla, euroa	Vero alarajan ylittävästä tulon osasta, %
19 200	8	6
28 700	578	17,25
47 300	3 786,5	21,25
82 900	11 351,5	31,25

2 §

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

2.

Laki

tuloverolain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan tuloverolain (1535/1992) 55 §:n 1 momentti, 58 §:n 1 momentti, 106 §, 125 §:n 2 momentti ja 127 a §:n 3 momentti,
sellaisina kuin niistä ovat, 58 §:n 1 momentti laissa 1116/2018, 106 § ja 125 §:n 2 momentti laissa 1205/2020 ja 127 a §:n 3 momentti laissa 929/2012, sekä
lisätään 64 a §:ään, sellaisena kuin se on laissa 1205/2020, väliaikaisesti uusi 3 momentti sekä lakiin väliaikaisesti uusi 127 f § seuraavasti:

55 §

Metsävähennys

Luonnollisella henkilöllä, kuolinpesällä ja näiden muodostamalla verotusyhtymällä sekä yhteiseturudella on oikeus tehdä metsävähennys maatilana pidettävältä kiinteistöltä saamastaan metsätalouden pääomatulosta ennen 56 §:ssä tarkoitettujen vähennysten tekemistä. Yhteismetsällä on kuitenkin oikeus metsävähennyksen tekemiseen verovuonna 2022 tai sen jälkeen hankittujen metsien perusteella vain, jos sen osakaskunnan osuuksista verovuoden päättyessä vähintään puolet on luonnollisten henkilöiden ja kuolinpesien omistuksessa, eikä näiden omistus perustu sijoitusrahastolaisissa tai vaihtoehtorahastojen hoitajista annetussa laissa säädettyyn sijoitusrahastoon tai vaihtoehtorahastoon tehtyyn sijoitukseen.

---

58 §

Korkomenot

Verovelvollisella on oikeus vähentää pääomatuloistaan velkojensa korot, jos velka kohdistuu veronalaisen tulon hankkimiseen, jollaisena pidetään myös osinkotuloa sen estämättä, että osinkotulo on 33 a–33 d §:n nojalla verovapaata tuloa (*tulohankkimisvelka*). Veronalaisena tulona ei kuitenkaan pidetä verovelvollisen tuloksi 53 a §:n nojalla luettua osakaslainaa. Tulohankkimisvelkana pidetään myös tulohankkimiskäytössä olevan yhteiseturuden osuuden hankintaan kohdistuvaa velkaa.

---

64 a §

Liikenteen työsuhde-etujen väliaikaiset veronhuojennukset vuosina 2021–2025

Verovuosina 2022–2025 autoedun verotusarvosta vähennetään 85 euroa jokaiselta sellaiselta kuukaudelta, jona etu on muodostunut sellaisen auton käyttämisestä, jonka autoverolain 10 §:n

HE 142/2021 vp

1 momentissa tarkoitettu ajonaikainen hiilidioksidipäästö on vähintään 1 ja enintään 100 grammaa kilometriä kohden. Säännöstä sovelletaan vuonna 2021 tai sen jälkeen Suomeen ensirekisteröityihin autoihin.

106 §

Kunnallisverotuksen perusvähennys

Jos verovelvollisen luonnollisen henkilön puhdas ansiotulo edellä mainittujen vähennysten jälkeen ei ole 3 740 euron määrää suurempi, on siitä vähennettävä tämän tulon määrä. Jos puhtaan ansiotulon määrä mainittujen vähennysten jälkeen ylittää täyden perusvähennyksen määrän, vähennystä pienennetään 18 prosentilla yli menevän tulon määrästä.

125 §

Työtulovähennys

Vähennys on 13 prosenttia 1 momentissa tarkoitettujen tulojen 2 500 euroa ylittävältä osalta. Vähennyksen enimmäismäärä on kuitenkin 1 930 euroa. Verovelvollisen puhtaan ansiotulon ylittäessä 33 000 euroa vähennyksen määrä pienenee 1,96 prosentilla puhtaan ansiotulon 33 000 euroa ylittävältä osalta. Vähennys tehdään ennen muita tuloverosta tehtäviä vähennyksiä.

127 a §

Kotitalousvähennys

Kotitalousvähennystä ei myönnetä, jos välittömästi samaa työsuoritusta varten on saatu omaishoidon tukea, kunnan myöntämä sosiaali- ja terveydenhuollon palveluseteli, lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta annetussa laissa tarkoitettua tukea tai julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain mukaista palkkatukea. Vähennystä ei myöskään myönnetä asunnon kunnossapito- tai perusparannustyön perusteella, jos asunnon korjaukseen on myönnetty valtion tai muun julkisyhteisön varoista korjausavustusta.

---

127 f §

Kotitalousvähennyksen enimmäismäärää ja vähennyksen perusteita koskevat poikkeukset verovuosina 2022–2027

Poiketen siitä mitä 127 a §:n 1 momentissa säädetään, verovuosina 2022–2027 kotitalousvähennys on enintään 3 500 euroa vuodessa kuitenkin niin, että verovuosina 2022–2023 edellä mainittuun enimmäismäärään voi sisältyä muun vähennyskelpoisen työn kuin öljylämmityksestä luopumisen sekä tavanomaisen kotitalous-, hoiva- tai hoitotyön perusteella myönnettävää vähennystä enintään 2 250 euroa. Verovuosina 2024–2027 enimmäismäärään voi sisältyä muun vähennyskelpoisen työn kuin öljylämmityksestä luopumisen perusteella myönnettävää vähennystä enintään 2 250 euroa.

Poiketen siitä mitä 127 b §:n 1 ja 2 kohdassa säädetään, verovuosina 2022–2023 verovelvollinen saa vähentää tavanomaisen kotitalous-, hoiva- tai hoitotyön osalta ja verovuosina 2022–2027 öljylämmityksestä luopumisen osalta:

HE 142/2021 vp

1) kotitalousvähennykseen oikeuttavasta työstä maksamansa työnantajan sairausvakuutusmaksun, pakollisen työeläkemaksun, tapaturmavakuutusmaksun, työttömyysvakuutusmaksun ja ryhmähenkivakuutusmaksun sekä lisäksi 30 prosenttia maksamastaan palkasta;

2) kotitalousvähennykseen oikeuttavasta työstä ennakoperintälain 25 §:ssä tarkoitettulle ennakoperintärekisteriin merkitylle tuloveronalaista toimintaa harjoittavalle maksetusta työkorvauksesta 60 prosenttia; vastaava vähennys voidaan tehdä myös toisessa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa tehdystä työstä maksetusta työkorvauksesta, jos verovelvollinen osoittaa, ettei suorituksen saajalla ole ennakoperintälain 26 §:ssä tarkoitettuja laiminlyöntejä.

Öljylämmityksestä luopumisella tarkoitetaan rakennuskohtaisen lämmitysjärjestelmän muutostoimenpiteitä, joilla poistetaan öljylämmitysjärjestelmä ja jonka tilalle korvaavaksi lämmitysjärjestelmäksi asennetaan muu lämmitysjärjestelmä, kuin fossiilisia polttoaineita käyttävä rakennuskohtainen lämmitysjärjestelmä.

Muilta osin öljylämmityksestä luopumisen sekä tavanomaisen kotitalous-, hoiva- tai hoitotyön perusteella myönnettävään kotitalousvähennykseen sovelletaan, mitä 127 a–c §:ssä säädetään.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 . Lain 64 a §:n 3 momentti on voimassa 31 päivään joulukuuta 2025 ja lain 127 f § on voimassa 31 päivään joulukuuta 2027.

Lakia sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 2022 toimitettavassa verotuksessa. Lain 64 a §:n 3 momenttia sovelletaan vuosilta 2022–2025 toimitettavissa verotuksissa ja 127 f §:ää vuosilta 2022–2027 toimitettavissa verotuksissa.

3.

Laki

ulkomailta tulevan palkansaajan lähdeverosta annetun lain 7 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ulkomailta tulevan palkansaajan lähdeverosta annetun lain (1551/1995) 7 § seuraavasti:

7 §

Lain soveltaminen Ahvenanmaan maakunnassa

Jos ulkomailta tulevan palkansaajan palkkatulosta on suoritettava kunnallisveroa Ahvenanmaan maakuntaan kuuluvalla kunnalla, palkkatulon lähdeveron suuruus on 14,5 prosenttia. Jos tämän pykälän soveltamisen edellytykset ovat olemassa, on tästä tehtävä merkintä palkansaajan verokorttiin.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Lakia sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 2022 toimitettavaan verotukseen. Lain 7 §:ää sovelletaan kuitenkin verovelvollisen hakemuksesta vuosina 2020 ja 2021 maksettuun palkkatuloon riippumatta lain 4 §:ssä säädetyistä määräajoista.

4.

Laki

Harmaan talouden selvitysyksiköstä annetun lain 6 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Harmaan talouden selvitysyksiköstä annetun lain (1207/2010) 6 §:n 1 momentin 20 kohta, sellaisena kuin se on laissa 454/2017, seuraavasti:

6 §

Velvoitteidenhoitoselvityksen käyttötarkoitus

Velvoitteidenhoitoselvitys laaditaan tukemaan:

20) julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016) sekä vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1398/2016) mukaisissa hankintamenettelyissä ja kansalliset kynnysarvot alittavissa hankinnoissa hankintayksiköiden mahdollisuutta tarkistaa tarjoajien ja tarjoajien alihankkijoiden julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain 78 §:ssä ja 81 §:n 1 momentissa tarkoitettujen harkinnanvaraisten poissulkemisperusteiden olemassaolo;

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Helsingissä 27.9.2021

Pääministeri

Sanna Marin

Valtiovarainministeri Annika Saarikko

2.

Laki

tuloverolain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan tuloverolain (1535/1992) 55 §:n 1 momentti, 58 §:n 1 momentti, 106 §, 125 §:n 2 momentti ja 127 a §:n 3 momentti
sellaisina kuin niistä ovat, 58 §:n 1 momentti laissa 1116/2018, 106 § ja 125 §:n 2 momentti laissa 1205/2020 ja 127 a §:n 3 momentti laissa 929/2012, sekä
lisätään 64 a §:ään, sellaisena kuin se on laissa 1205/2020, väliaikaisesti uusi 3 momentti sekä lakiin väliaikaisesti uusi 127 f § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

55 §

55 §

Metsävähennys

Metsävähennys

Luonnollisella henkilöllä, kuolinpesällä ja näiden muodostamalla verotusyhtymällä sekä yhteisetuudella on oikeus tehdä metsävähennys maatilana pidettävältä kiinteistöltä saamastaan metsätalouden pääomatulosta ennen 56 §:ssä tarkoitettujen vähennysten tekemistä.

Luonnollisella henkilöllä, kuolinpesällä ja näiden muodostamalla verotusyhtymällä sekä yhteisetuudella on oikeus tehdä metsävähennys maatilana pidettävältä kiinteistöltä saamastaan metsätalouden pääomatulosta ennen 56 §:ssä tarkoitettujen vähennysten tekemistä. *Yhteismetsällä on kuitenkin oikeus metsävähennyksen tekemiseen verovuonna 2022 tai sen jälkeen hankittujen metsien perusteella vain, jos sen osakaskunnan osuuksista verovuoden päättyessä vähintään puolet on luonnollisten henkilöiden ja kuolinpesien omistuksessa, eikä näiden omistus perustu sijoitusrahastolaisissa tai vaihtoehtorahastojen hoitajista annetussa laissa säädettyyn sijoitusrahastoon tai vaihtoehtorahastoon tehtyyn sijoitukseen.*

58 §

58 §

Korkomenot

Korkomenot

Verovelvollisella on oikeus vähentää pääomatuloistaan velkojensa korot, jos velka kohdistuu veronalaisen tulon hankkimiseen,

Verovelvollisella on oikeus vähentää pääomatuloistaan velkojensa korot, jos velka kohdistuu veronalaisen tulon hankkimiseen,

HE 142/2021 vp

Voimassa oleva laki

jollaisena pidetään myös osinkotuloa sen estämättä, että osinkotulo on 33 a–33 d §:n nojalla verovapaata tuloa (*tulonhankkimisvelka*). Veronalaisena tulona ei kuitenkaan pidetä verovelvollisen tuloksi 53 a §:n nojalla luettua osakaslainaa.

---

64 a §

Liikenteen työsuhde-etujen väliaikaiset veronhuojennukset vuosina 2021–2025

---

106 §

Kunnallisverotuksen perusvähennys

Jos verovelvollisen luonnollisen henkilön puhdas ansiotulo edellä mainittujen vähennysten jälkeen ei ole 3 630 euron määrää suurempi, on siitä vähennettävä tämän tulon määrä. Jos puhtaan ansiotulon määrä mainittujen vähennysten jälkeen ylittää täyden perusvähennyksen määrän, vähennystä pienennetään 18 prosentilla yli menevän tulon määrästä.

125 §

Työtulovähennys

Vähennys on 12,7 prosenttia 1 momentissa tarkoitettujen tulojen 2 500 euroa ylittävältä

Ehdotus

jollaisena pidetään myös osinkotuloa sen estämättä, että osinkotulo on 33 a–33 d §:n nojalla verovapaata tuloa (*tulonhankkimisvelka*). Veronalaisena tulona ei kuitenkaan pidetä verovelvollisen tuloksi 53 a §:n nojalla luettua osakaslainaa. *Tulonhankkimisvelkana pidetään myös tulonhankkimiskäytössä olevan yhteisetuuden osuuden hankintaan kohdistuvaa velkaa.*

---

64 a §

Liikenteen työsuhde-etujen väliaikaiset veronhuojennukset vuosina 2021–2025

Verovuosina 2022–2025 autoedun verotusarvosta vähennetään 85 euroa jokaiselta sellaiselta kuukaudelta, jona etu on muodostunut sellaisen auton käyttämisestä, jonka autovelolain 10 §:n 1 momentissa tarkoitettu ajon aikainen hiilidioksidipäästö on vähintään 1 ja enintään 100 grammaa kilometriä kohden. Säännöstä sovelletaan vuonna 2021 tai sen jälkeen Suomeen ensirekisteröityihin autoihin.

---

106 §

Kunnallisverotuksen perusvähennys

Jos verovelvollisen luonnollisen henkilön puhdas ansiotulo edellä mainittujen vähennysten jälkeen ei ole 3 740 euron määrää suurempi, on siitä vähennettävä tämän tulon määrä. Jos puhtaan ansiotulon määrä mainittujen vähennysten jälkeen ylittää täyden perusvähennyksen määrän, vähennystä pienennetään 18 prosentilla yli menevän tulon määrästä.

125 §

Työtulovähennys

Vähennys on 13 prosenttia 1 momentissa tarkoitettujen tulojen 2 500 euroa ylittävältä

Voimassa oleva laki

osalta. Vähennyksen enimmäismäärä on kuitenkin 1 840 euroa. Verovelvollisen puhtaan ansiotulon ylittäessä 33 000 euroa vähennyksen määrä pienenee 1,89 prosentilla puhtaan ansiotulon 33 000 euroa ylittävältä osalta. Vähennys tehdään ennen muita tuloverosta tehtäviä vähennyksiä.

127 a §

Kotitalousvähennys

Kotitalousvähennystä ei myönnetä, jos välittömästi samaa työsuoritusta varten on saatu omaishoidon tukea, kunnan myöntämä sosiaali- ja terveydenhuollon palveluseteli, lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta annetussa laissa tarkoitettua tukea tai julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain mukaista palkkatukea. Vähennystä ei myöskään myönnetä asunnon kunnossapito- tai perusparannustyön perusteella, jos asunnon korjaukseen on myönnetty valtion tai muun julkisyhteisön varoista korjausavustusta. *Vähennystä myönnettäessä ei kuitenkaan oteta huomioon asuntojen korjaus-, energia- ja terveyshaitta-avustuksista annetun lain (1184/2005) mukaista pientalojen lämmitystapamuutoksiin myönnettävää energia-avustusta.*

Ehdotus

osalta. Vähennyksen enimmäismäärä on kuitenkin 1 930 euroa. Verovelvollisen puhtaan ansiotulon ylittäessä 33 000 euroa vähennyksen määrä pienenee 1,96 prosentilla puhtaan ansiotulon 33 000 euroa ylittävältä osalta. Vähennys tehdään ennen muita tuloverosta tehtäviä vähennyksiä.

127 a §

Kotitalousvähennys

Kotitalousvähennystä ei myönnetä, jos välittömästi samaa työsuoritusta varten on saatu omaishoidon tukea, kunnan myöntämä sosiaali- ja terveydenhuollon palveluseteli, lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta annetussa laissa tarkoitettua tukea tai julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain mukaista palkkatukea. Vähennystä ei myöskään myönnetä asunnon kunnossapito- tai perusparannustyön perusteella, jos asunnon korjaukseen on myönnetty valtion tai muun julkisyhteisön varoista korjausavustusta

127 f §

Kotitalousvähennyksen enimmäismäärää ja vähennyksen perusteita koskevat poikkeukset verovuosina 2022–2027

Poiketen siitä mitä 127 a §:n 1 momentissa säädetään, verovuosina 2022–2027 kotitalousvähennys on enintään 3 500 euroa vuodessa kuitenkin niin, että verovuosina 2022–2023 edellä mainittuun enimmäismäärään voi sisältyä muun vähennyskelpoisen työn kuin öljylämmityksestä luopumisen sekä tavanomaisen kotitalous-, hoiva- tai hoitotyön perusteella myönnettävää vähennystä enintään 2

Voimassa oleva laki

Ehdotus

250 euroa. Verovuosina 2024–2027 enimmäismäärään voi sisältyä muun vähennyskelpoisen työn kuin öljylämmityksestä luopumisen perusteella myönnettävää vähennystä enintään 2 250 euroa.

Poiketen siitä mitä 127 b §:n 1 ja 2 kohdassa säädetään, verovuosina 2022–2023 verovelvollinen saa vähentää tavanomaisen kotitalous-, hoiva- tai hoitotyön osalta ja verovuosina 2022–2027 öljylämmityksestä luopumisen osalta:

1) kotitalousvähennykseen oikeuttavasta työstä maksamansa työnantajan sairausvakuutusmaksun, pakollisen työeläkemaksun, tapaturmavakuutusmaksun, työttömyysvakuutusmaksun ja ryhmähenkivakuutusmaksun sekä lisäksi 30 prosenttia maksamastaan palkasta;

2) kotitalousvähennykseen oikeuttavasta työstä ennakkoperintälain 25 §:ssä tarkoitettulle ennakkoperintärekisteriin merkitylle tuloveronalaista toimintaa harjoittavalle maksetusta työkorvauksesta 60 prosenttia; vastaava vähennys voidaan tehdä myös toisessa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa tehdystä työstä maksetusta työkorvauksesta, jos verovelvollinen osoittaa, ettei suorituksen saajalla ole ennakkoperintälain 26 §:ssä tarkoitettuja laiminlyöntejä.

Öljylämmityksestä luopumisella tarkoitetaan rakennuskohtaisen lämmitysjärjestelmän muutostoimenpiteitä, joilla poistetaan öljylämmitysjärjestelmä ja jonka tilalle korvautuu lämmitysjärjestelmäksi asennetaan muu lämmitysjärjestelmä, kuin fossiilisia polttoaineita käyttävä rakennuskohtainen lämmitysjärjestelmä.

Muilta osin öljylämmityksestä luopumisen sekä tavanomaisen kotitalous-, hoiva- tai hoitotyön perusteella myönnettävään kotitalousvähennykseen sovelletaan, mitä 127 a–c §:ssä säädetään.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 . Lain 64 a §:n 3 momentti on voimassa 31 päivään joulukuuta 2025 ja lain 127 f § on voimassa 31 päivään joulukuuta 2027.

HE 142/2021 vp

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Lakia sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 2022 toimitettavassa verotuksessa. Lain 64 a §:n 3 momenttia sovelletaan vuosilta 2022–2025 toimitettavissa verotuksissa ja 127 f §:ää vuosilta 2022–2027 toimitettavissa verotuksissa.

3.

Laki

ulkomailta tulevan palkansaajan lähdeverosta annetun lain 7 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ulkomailta tulevan palkansaajan lähdeverosta annetun lain (1551/1995) 7 § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

7 §

7 §

Lain soveltaminen Ahvenanmaan maakunnassa

Lain soveltaminen Ahvenanmaan maakunnassa

Jos ulkomailta tulevan palkansaajan palkkatulosta on suoritettava kunnallisveroa Ahvenanmaan maakuntaan kuuluvalla kunnalla, palkkatulon lähdeveron suuruus on 17,5 prosenttia. Jos tämän pykälän soveltamisen edellytykset ovat olemassa, on tästä tehtävä merkintä palkansaajan verokorttiin.

Jos ulkomailta tulevan palkansaajan palkkatulosta on suoritettava kunnallisveroa Ahvenanmaan maakuntaan kuuluvalla kunnalla, palkkatulon lähdeveron suuruus on 14,5 prosenttia. Jos tämän pykälän soveltamisen edellytykset ovat olemassa, on tästä tehtävä merkintä palkansaajan verokorttiin.

*Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20.
Lakia sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 2022 toimitettavaan verotukseen. Lain 7 §:ää sovelletaan kuitenkin verovelvollisen hakemuksesta vuosina 2020 ja 2021 maksettuun palkkatuloon riippumatta lain 4 §:ssä säädetyistä määräajoista.*

4.

Laki

Harmaan talouden selvitysyksiköstä annetun lain 6 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Harmaan talouden selvitysyksiköstä annetun lain (1207/2010) 6 §:n 1 momentin 20 kohta, sellaisena kuin se on laissa 454/2017, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

6 §

6 §

Velvoitteidenhoitoselvityksen käyttötarkoitus

Velvoitteidenhoitoselvityksen käyttötarkoitus

Velvoitteidenhoitoselvitys laaditaan tukemaan:

Velvoitteidenhoitoselvitys laaditaan tukemaan:

20) julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016) sekä vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1398/2016) mukaisissa hankintamenetelyissä hankintayksiköiden mahdollisuutta tarkistaa tarjoajien julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain 81 §:n 1 momentissa tarkoitettujen harkinnanvaraisten poissulkemisperusteiden olemassaolo;

20) julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016) sekä vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1398/2016) mukaisissa hankintamenetelyissä *ja kansalliset kynnysarvot alittavissa hankinnoissa* hankintayksiköiden mahdollisuutta tarkistaa tarjoajien *ja tarjoajien ali-hankkijoiden* julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain 78 §:ssä ja 81 §:n 1 momentissa tarkoitettujen harkinnanvaraisten poissulkemisperusteiden olemassaolo;

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .